

Upravništvo: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelki: Ljubljana, Pucnijska ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novč mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglaševanje v Italiji in
tuzemstvu: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokraj-
skem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118

JUTR

Izjava vsak dan eno ponedeljsko
Narodna tiskarna, Ljubljana, Lj. 18.—
in izdajstvo vključno v »Ponedeljsko Je-
tro« Lj. 36.50.

Uredništvo:

Ljubljana, Pucnijska ulica št. 5. — Telefon
31-22, 31-23, 31-24.

Kopir: se ne vračajo.

Erbitterte Kämpfe im Mittelabschnitt der Ostfront

Sowjetangriffe gegen Bug — Brückenköpfe gescheitert — Ueber 100 Feindpanzer vernichtet — 44 Sowjetflugzeuge bei Geleitzungsangriff im Seegebiet von Vardoe abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 18. März DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Bei Kertsch blieben feindliche Angriffe auch gestern erfolglos.

Am unter ukrainischen Bug scheiterten erneute Versuche der Sowjets, mit starken Kräften unsere Brückenköpfe einzudringen. Die im Verlaufe der Abwehrbewegungen vorübergehend von ihren Verbindungen abgeschnittene württembergisch-badische 335. Infanterie-Division unter Führung des Generalmajors Rast hat sich unter Abwehr laufender feindlicher Angriffe und Mitanne aller Verwundeten und zahlreichen Gefangenen zu unseren Hauptkräften zurückgeköpft.

Westlich des mittleren Bug konnten stärkere bolschewistische Kräfte weiter Boden gewinnen. Zwischen Proskurov und Tarnopol wurden in harten Angriffen und Abwehrkämpfen zwanzig feindliche Panzer vernichtet. Dabei schlossen Panzerkräfte des Heeres im Zusammenwirken mit Verbänden der Waffen-SS in schwungvollen Vorstößen eine Frontlinie. Im Raum Krzmienez-Kowel sind erbitterte Kämpfe im Gange.

Im Nordabschnitt der Ostfront lebte die Kampfaktivität wieder auf. Nordwestlich Nowel, südöstlich Ostrow, nördlich Plekau sowie an der Narva-Front wurden starke, von zahlreichen Panzern unterstützte Angriffe der Sowjets unter Abriegelung einiger Einbrüche abgewiesen und 82 feindliche Panzer vernichtet.

In diesen Kämpfen zeichnete sich die 6. Kompanie des ostpreussischen Grenadier-Regiments 3 unter Führung des Oberfeldwebels Kutschkau durch besondere Tapferkeit aus.

Im Seegebiet von Vardoe griff ein Verband sowjetischer Bomben- und Torpedoflugzeuge dreimal erfolglos ein deutsches Geleitz an. Von etwa 60 anfliegenden feindlichen Flugzeugen wurden 37 im Luftkampf, 7 weitere durch Bordflak abgeschossen. Das Geleitz setzte ohne Schäden seinen Marsch fort.

Aus dem Landekopf Nettuno wird nur örtliche Kampfaktivität gemeldet.

An der Südfont dauernd die schwere Ringen im Stadtkern von Cassino mit unverminderter Heftigkeit an. Der Bahnhof Cassino ging nach hartem Kampf verloren. In den Trümmern des Ortes wird weiter erbittert gekämpft.

Ein feindlicher Bomberverband flog bei unsichtbarem Wetter am Mittag des 17. März in den Donauraum ein und warf ohne Rücksicht weit verstreut Bomben im Raum von Wien. Die Schäden und Verluste sind gering. Über der Ostmark und dem italienischen Raum wurden bei schwierigen Abwehrbedingungen 9 feindliche Flugzeuge abgeschossen.

Einige britische Störflugzeuge warfen in der letzten Nacht Bomben im rheinisch-westfälischen Gebiet.

Deutsche Flugzeuge griffen in den Abendstunden des 17. März Einzelziele in London an.

Častno zadržanje Fincev

Švicarski tisk o angleškem in ameriškem pritisku na Finsko

Be'n, 17. marca. Nekateri švicarski listi posvečajo finskemu vprašanju obsežne članke, v katerih proslavljajo postopanje Fincev. Tako piše »Bund«, da se morajo Finci zavedati, da njihova armada trenutno ne le ni premagana, temveč, da stoja na bojišču v polni bojni moči in da je bojišče še daleč izven finskih mej. Fince k sedanjem težkem sklepu niso dovedle povrnosti, prevzetnost ali nejasnost, pač pa predvsem reakcija njihovega naroda, da v osebne občutke časti. Finci so v svoji zgodovini imeli z Rusi mnogo izkušenj, pa tudi pogled na sosedne baltske države jih je moral poučiti, kaj pomeni pogodba s sedanjimi oblastniki v Moskvi. Zato je bilo nujno, da so previdni pred »Danajci«.

»Courier de Genève« piše glede na finsko-sovjetski problem, da država kakor Finska, ki se bori za svobodo do dobro oboroženim nasprotnikom, ki jo je v teku stotetih let vedno znova podpirali, ne ceni preveč nasvetov naroda, ki živi lepo v miru. Le finški narod sam ima pravico odločati o svoji usodi.

Zednjene države in Anglija so zaradi finskega vprašanja zelo nervozne. Še nadalje opravičata posle za Stalina, ko izvaja s svojo običajno izsiljevalsko taktiko ves možni pritisk na Finsko. K temu spa-

da tudi Reuterjeva vest iz Washingtona, da se bavi ameriška vlada resno s prekinitvijo odnosov s Finsko. Nadalje poroča Reuter, da bodo Zedinjene države uporabile ves možen pritisk, da bi pripravile Finsko k prelomu odnosov z Nemčijo. V okvir sistematske angloameriške živčne vojne spada tudi Rooseveltova izjava, v kateri izraža svoje resno upanje, »da bo Finska sedaj spoznala priliko, da se reši zveze z Nemčijo«. V zboru izsiljevalcev seveda ne manjka londonski »Times«, ki v precej nezakriti obliki ščeva proti finski vladi in pravi o finskem narodu, da je neumen, ker ne more pristati na sovjetski predlog. »Times« skuša dopovedati Fincem, da je Moskva v vseh ozihrh vzdržna in da dobro misli. Svoj članek zaključuje z grožnjo, ki svetuje njen sprejem boljševiških pogojev.

Kljub tej emotni angloameriški živčni kampanji proti Finski pa se londonski mesečnik »Nineteenth Century and After« ne more vzdržati, da ne bi pripomnil, da so v tej vojni boljševiki napadli Fince. Prelomili so pogodbo z dne 13. marca leta 1940, izkoristili Finsko zapuščenost in so se že prej stalno mešali v njene notranje zadeve, pač pa je nemška vlada izrecno odklonila prošnjo Molotova, naj Nemčija prepusti Sovjetski zvezi proste roke na Finskem.

Roparski nameni mogotcev v Kremlju

»Mrtva« kominterna kot sredstvo pritiska

Bukarešta, 17. marca. Beneševlje izjave angleškemu tisku, da Stalin ne namerava ustanoviti panslovanške zveze pod sovjetskim vodstvom, označuje »Evenimentul« kot prikrivanje sovjetske želje po ropu in kot agitacijsko frazo, ki ne bo naletela v nobeni sovjetski sosedni niti najmanjši omev. To se je zgodilo na Finskem, kjer niso niti s korakom oškodovali svoje časti in to se bo zgodilo tudi v vsaki drugi državi, ki se bori za obrambo svojega nacionalnega življenja.

Mnenje, da kominterna ni razpuščena, se sodaj popolnoma potrjuje. Sovjeti se poslužujejo zavezniškega tiska, da bi na ta način pripravili sosedne narode, da bi izstopili iz vojne, in da bi nato tem državam brez vsakega angloameriškega vmešavanja narekovali svoj red ter tako dobili prostor, ki bi jim na severu omogočil izhod na Atlantik, na jugu pa v Sredozemlje. »Vidimo, da je politika rokavice, ki jo vodi London in Washington proti Moskvi«, zaključuje list svoj članek, »popolnoma neučinkovita proti metoju, ki jih uporablja Moskva.«

Ukrajinska republika zahteva poljsko ozemlje

Stockholm, 17. marca. Reuterjev dopisnik Harold King javlja iz Moskve, da je ukrajinska vlada razširila svoje ozemeljske zahteve preko Curzonove črte. Te zahteve je na seji ukrajinskega vrhovnega sveta dne 1. marca v Kijevu objavil Nikita Krušov, predsednik sveta ukrajinskih ljudskih komisarjev.

Dogaja se prav to, kar so napovedovali, ko so v Moskvi izvedli svojo tako zvano ustavno reformo. Prej je Moskva zahtevala poljsko ozemlje, sedaj ga zahtevajo »samostojne« republike. Ze nekaj tednov po slepljenem manevru se je pokazala nova rešila. Sedaj ne govori več Stalin, temveč Nikita Krušov. Lahko bi bil tudi kdo drugi, in ne pove ničesar, važno je le, da se pojavljajo boljševiške zahteve v prikriti obliki in v obrobki. Ta taktika, ki predstavlja nekoliko finejšo metodo stare politike Krem-
lja, spada povsem v skupno sliko, ki smo jo podali o ciljih navidezne demokracije in o zanesljivosti sovjetskih predlogov.

Boljševiški svetohlinci na poti v London

Stockholm, 17. marca. Londonski dopisnik »Svenska Morgensbladet« je zvedel, da

je v Moskvi pripravljena delegacija »pravoslavne cerkve«, ki namerava odgovoriti v Anglijo. Za Veliko noč bo uradni gost anglikanske cerkve v Londonu in Canterburyju. Povabilo za ta obisk je izrekel nadškof Garbett o priliki svojega obiska v Sovjetski zvezi.

Poslanci te navidezne ustanove boljševiških duhovniških morilcev se bodo z britanskimi nadškof najbrže navdušeno lahko razgovarjali o bombniškem terorju in o ostalih »duhovnih« zadevah.

Enotno vodstvo latvijske samouprave

Berlin, 17. marca. Nemški minister za zasedene vzhodne pokrajine je na več važnih upravnih področjih bistveno razširil pristojnost domačih samouprav v generalnih okrožjih Estoniji in Latviji.

Za izvedbo teh ukrepov je bil imenovan prvi generalni ravnatelj domače uprave, ki je odgovoren za njeno vodstvo. Prvi generalni ravnatelj je upravičen, da daje v okviru uredbe nemškega vodstva ostalim generalnim ravnateljem splošne smernice, zastopa domačo upravo pri generalnem komisarju ter pripravlja in objavlja zakonske osnutke in sklepe. Za prvega generalnega ravnatelja je bil imenovan general Dankers. Nadalje je bila povečana pristojnost domače uprave za ustanovitvi-
jo generalnega ravnateljstva za poljedelstvo in za glavnim ravnateljstvom za latvijsko gozdno in lesno gospodarstvo.

Prenos novih upravnih pravic na domačo upravo je logična posledica sistematskega obnovitvenega dela nemškega Reicha. Predstavlja zaupanje in vzajemno sodelovanje, ki sta se pričela z likvidacijo boljševiških terorističnih zakonov, z vzpostavitvijo zasebne lastnine, z ukrepi, na katere je estonska in latvijska mladina odgovorila s svojim prostovoljnim in preizkušenim vojaškim sodelovanjem v boju proti skupnemu smrtnemu sovražniku.

Nadaljnje uredbe, ki bodo še bolj razširile upravne pravice domačih samoupravnih oblasti v generalnih okrožjih Estoniji in Latviji, bodo sledile.

Zatemište od 19. do 5.

Ogorčene borbe na srednjem odseku vzhodnega bojišča

Sovjetski napadi proti Bugu — Razbita predmostja — Nad 100 sovražnikovih oklopnikov uničenih — 44 sovjetskih letal sestreljenih nad morjem pri Vardoeju

Führerjev glavni stan, 18. marca. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Pri Kerču so ostali tudi večeraj sovražni-
nikovi napadi brez uspeha.

Ob spodnjem ukrajinskem Bugu so se izjalovili ponovni poizkusi močnih sovjetskih sil, da bi vdrla v naša predmostja. Württembersko-badenska 335. pehotna divizija pod vodstvom generalnega majorja Rasta, ki je bila v teku odmakalnega pokreta mimogrede odrezana od svojih zvez, se je pridružila našim glavnim silam, potem ko je odbila več sovražni-
kovih napadov ter vzela s seboj vse ranjence in številne jetnike.

Zapadno od srednjega Buga je uspelo močnim boljševiškim silam dobiti nekaj ozemlja. Med Proskurovom in Tarnopolom je bilo uničenih v tridih napadnih in obrambnih bojih 20 sovražnikovih oklopnikov. Pri tem so sklenile oklopne sile vojske v sodelovanju oddelkov SS v zamaha polnem sunku prekinitev v bojni črti. Na področju Kremenec-Kovel so ogorčene borbe še v teku.

V severnem odseku vzhodnega bojišča je ponovno oživilo bojno delovanje. Severozapadno od Nevelja, južnovzhodno od Ostrova, severno od Pskova, kakor tudi na bojišču pri Narvi so bili močni sovjetski napadi, ki so jih podpirali številni oklopniki, po zapahenjuju nekaterih vdorov, odbiti; 82 sovražnikovih oklopnikov je bilo uničenih.

V teh bojih se je posebno odlikovala 6. četa vzhodno-pruskega grenadirskega polka 3 pod vodstvom narednika Kutschkau-a s posebno hrabrostjo. Na morskem področju pri Vardoeju je napadel oddel-
lek sovjetskih bombnih in torpednih letal trikrat brezuspešno neko nemško spremljavo. Izmed približno 60 napadajo-
čih sovražnikovih letal je bilo 37 letal sestreljenih v letalskih bitkah, 7 pa z la-
dijskim protiletalskim topništvom. Sprem-

ljava je nadaljevala brez škode svojo vožnjo.

Z nettunskega predmostja javljajo le
krajevne boje.

Na južnem bojišču se nadaljuje težka borba v središču Cassina z nezmanjšano silovitostjo. Kolodvor Cassino je bil po težki borbi izgubljen. Med razvalinami so še ogorčeni boji.

Sovražnikov oddelk bombnikov je pri-
letel v opoldanskih urah 17. marca ob meglenem vremenu nad področje Donave ter odvrnil na slepo srečo raztreseno bombe na področje Dunaja. Škoda in izgube so malenkostne. Nad Vzhodno marko in italijanskim ozemljem je bilo pod težavnimi obrambnimi pogoji sestreljenih 9 so-
vražnikovih letal.

Nekaj britanskih motilnih letal je od-
vrglo v pretekli noči bombe na rensko-
westfalsko področje.

Nemška letala so napadla v večernih urah 17. marca posamezne cilje v Londonu.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 18. marca. Današnje finsko vojno poročilo se glasi:

V zapadnem odseku Karelijske ožine je bil odbit napad sovražnikovega udarnega oddelka, ki ga je podpiral močan toniški ojenj. Na vzhodnem delu Aunuske ožine je bila odbita napadajoča sovražnikova četa. V srednjem delu Oneškega jezera je bil pregnan manjši sovražnikov oddelk, ki se je preko ledu približal našim postojankam. Pri bitki, ki je bila omenjena v večeršnjem vojnem poročilu na južni obali jezera Seisjaarvi, so naše čete odbile 300 mož brojev sovražnikov oddelk, ki je napadel neko naše oporišče. Sovražnik je izgubil 82 vojakov, večje število ujetnikov in številni vojni material. Lastne izgube so bile malenkostne. Z ostalih bojišč ne javljajo nič novega.

Razširjenje bojev na vzhodnem bojišču

Odbiti sovražnikov napadi ob zgornjem Bugu — Uspešni napadali in obrambni boji na področju Proskurova in Tarnopola

Berlin, 16. marca. DNB. Velika bitka na južnem delu vzhodnega bojišča se je razširila 16. marca proti severu do področja pri Kovelju. Glavni sunki boljševikov so se usmerili proti gornjemu toku ukrajinskega Buga, proti pogorju zapadno od srednjega Buga, proti odseku Proskurov-Tarnopol in proti črti Dubno-Kovel. Na nekaterih mestih je uspelo sovražniku, čeprav z velikimi izgubami, pridobiti nekaj ozemlja. Sovražnik je poizkušal pridobiti ne prednosti izkoristiti za obkroževalne napade, toda ti poizkusi so naleteli na močan odpor nemških oddelkov, ki so v sodelovanju z letalskim odbili napade v celoti.

Ob zgornjem Bugu so zasledovali boljševiki, ki so prodirali preko Ingula in Ingulca, nemške čete ki so se umikale vzdolž železnice, ki vodi v Nikolajev. Zadelo so vzhodno in severno od Nikolajeva na nemška predmostja, katerih posadke so zabraile sovražniki nadaljnje prodiranje.

Ob srednjem Bugu so boljševiki južozapadno od Umjanja sunili na več mestih preko reke, da bi prodli z močvirnatih bregov reke in dosegli vzpetine zapadno od Buga. Ostre borbe s prodirajočim sovražnikom so tukaj še v polnem teku.

Pri Vinici, kjer napravi Bug proti severu ovinek, so napadli boljševiki nemške postojanke. Ti sunki so potekali za sovražnika neugodno in mu prizadeli hude izgube. Severozapadno od teh postojank so nemške čete na področju Proskurova in vzhodno od Tarnopola začele protinapade, da bi utrdile svoje bojeve črte. Tukaj so se razvile hude, še trajajoče borbe, v katere so posegla nemška letala kljub nizkim oblakom in dosegu uspeha. Kakor potrjujejo bližnja izvidniška letala, ki so preletela bojno področje tik po letalskih napadih, so nemški napadi občutno zadeli sovražnika in mu povzročili škodo v četah, oklopnih in tovornih vozilih.

Južno od Pripjetskih močvirij so obnovili boljševiki z istočasno razširitvijo svojega napada proti severu svoje sunke, da bi potegnili svoje čete, ki leže od srede na obeh straneh Dubna v obrambi, ponovno naprej. Sovražnik, ki je na številnih mestih na vsem področju med Kremenškim gorami in Kiovim napadal, ni uspel. Razen majhnih nepomembnih točk, ki jih je dosegel, ni dosegel pomembnejših uspehov, izgubil pa je precejšnje število oklopnikov.

Razen na bojišču med Hersonom in Kovelom, so napadli boljševiki v južnem odseku tudi pri Kerču po močni topniški pripravi in v varstvu umetne megle. Sovražni-
kov sunki v jakosti bataljona so se izjalovili. Naša bojna letala so podpirala obrambno borbo ter segla proti sovražni-
kovim preskrbovalnim središčem pri Kerču. Kljub močni obrambi lovskih letal so na-
še bombniki odvrgli bombe neovirano na določene cilje. Prišlo je do ogorčenih letalskih bitk, v katerih so nemški lovci nad Krimom in Azovskim morjem sestrelili brez lastnih izgub 11 sovjetskih letal.

Bitka v južnem odseku vzhodnega bojišča daje sovražniku toliko dela, da vlada v srednjem odseku bojišča premor še nadalje.

Tudi v severnem odseku vzhodnega bojišča so se omejili boljševiki na krajevne napade zapadno od Nevelja, pri Ostrovu in ob Narvi. Na enem mestu je uspelo sovjetskim četam po topniški pripravi vdreti začasno s četami v jakosti dveh polkov in 15 oklopnikov v nemške postojanke. Letonski oddelki SS so takoj pričeli protinapade in očistili vdor, potem ko so uničili več težkih oklopnikov. Vsi ostali napadi so bili odbiti z obrambnim ognjem. Obnovljene sovražnikove izhodne postojan-

ke je nemško topništvo obstreljevalo in deloma uničilo.

Na Arktiku so bili le krajevni spopadi nemških in sovražnikovih ogledniških čet. Na južnem krilu odseka Kandalakša je bil uničen sovražnikov lovski oddelk, medtem ko so nemški udarni oddelki dosegli svoje cilje. V noči na 17. marc so obnovili nemška bojna letala svoje napade proti železniškemu prevozu in prekladalnim postajam za sovražni-
kovimi bojnimi črtami. Več munijskih in tovornih skladišč so nemška letala z bombnimi zadetki zažgala.

Uničenje sovjetskega smučarskega oddelka

Berlin, 17. marca. V odseku Louhi na finskem bojišču so nedavno boljševiki ponoči vdrl v prednje postojanke gorske divizije SS. Lovci so s protisunkom očistili sovjetski vdor in skoraj popolnoma uničili napadajoči boljševiški bataljon. Ko je naslednjega dne napadel nemške črte sovražnikov smučarski oddelk, ki so ga podpirali metalci plamenov, je nemški oddelk prišel boljševikom za hrbet in jih prisilil, da so se borili na dveh frontah. Nemške čete so pod poveljstvom nekoga norveškega prostovoljca izkoristile nastalo zmedo, napravile izpad s svojih postojank ter uničile sovražnika v trdotratnih bojih iz bližine. V obeh borbah so izgubili boljševiki nad 200 padlih in mnogo ujetnikov.

Junaštvo nemških padalcev pri Cassinu

Berlin, 17. marca. V jutranjih urah dne 15. marca je pričel sovražnik v odseku pri Cassinu pričakovani velenapad. Po izredno težkem letalskem napadu na mesto Cassino in enournem ognju strnjenih sovražnikovih baterij so navallile močne sovražnikove pehotne in oklopniške sile na postojanke nemških padalcev. Najprej se je usmeril napad proti vzhodnemu robu mesta, nato pa se je z isto silovitostjo razširil proti njegovemu severnemu delu. Čeprav so morali nemški vojski vzdržati težak bombniški napad in nato množestven topniški ojenj, ki je izločil iz boja poedine postojanke težkega orožja, so vendar zavrnili napadajoče tanke in zadržali navalujoče človeške množice. Le na enem mestu je sovražnik uspel krajevni vdor, ki pa je bil takoj zajazen.

V noči na 16. marc je sovražnik v 3 km širokem odseku nadaljeval v izredno močno topniško obstreljevanje. V nekaj 12 urah je izstrelil nad 13.000 granat. Dne 16. marca je z nezmanjšano silovitostjo pričel svoj velenapad tudi severneje v smeri proti Monte Cassinu. Tudi takrat so nemški padalci sovražnika povsod odbili. V teku dneva je večkrat izvršil letalske napade na kraje in ceste v frontnem zaledju, a ga je pri tem nemško letalstvo deloma pregnalo.

Kljub izredno veliki uporabi ljudi, letal, topništva in oklopnikov sovražniku v prvih 30 urah njegovega velenapada na Cassino ni uspelo, da bi prebil nemške postojanke. Obratno so padalci vzdržali v dolgotrajnih borbah in v dežju bomb angloameriškega letalstva ter v vedno novem topniškem ognju. Pri tem jim daje zgled njihov poveljnik odlikovanec s hrastovimi listi polkovnik Heilmann.

Drag nauk za ameriške čete

Vigo, 17. marca. O skušnjah ameriških čet na Monte Cassinu piše poseben dopisnik »Associated Pressa«: »Verjetno je na maršskega precej neugodno vplivalo dejstvo, da so Nem-

Kmetijska zbornica

Naredba šefa Pokrajinske uprave o ustanovitvi Kmetijske zbornice za Ljubljansko pokrajino je bila sprejeta od vse javnosti z velikim zadovoljstvom, saj danes pač ni nikogar več, ki se ne bi zavedal bitnega pomena zdravega kmečkega sloja za ves narod. Omenjena naredba, ki smo jo objavili v sobotni številki, prepričljivo dokazuje, kako tudi oblast v polni meri upošteva to njegovo dolžnjo vlogo in mu hoče zato pripomoči do čim večje okrepitev. Uredba o ustanovitvi Kmetijske zbornice je obenem zaslužno priznanje našemu kmečkemu ljudstvu, ki se je po svoji lastni pobudi prvo dvignilo na obrambo domovine pred uničujočim tolovajskim početjem komunizma. Može in fanti iz naših vasi so v samoohranbi posegli po orožju ter so s tem udarili temelje za vseobči narodni odpor proti komunizmu, temu najhujšemu sovražniku slovenskega ter njegove duhovne in gmočne omike.

Z novim okvirnim zakonom, ki je dovolj širok, da bo v njem naša prostora ureditev vseh kmetijskih zadev — tudi onih, ki se bodo izkazale za potrebne šele ob praktični izvedbi na terenu — se ustvarja zgradna organska povezanost med kmetom in javno upravo. Odpadke bodo nekaj več ali manj upravičene pritožbe, da je kmetijske zadeve čisto rešujejo po nekaki uradni šabloni, ki ne vodi računa o resničnih potrebah kmetijstva in kmeta. Oni del javne uprave, ki mu je poverjena skrb za interese kmetijstva, bo poslej v neprestanem življenjskem stiku s kmetijstvom samim. Organizacija zbornice je urejena tako smotno, da bosta kmetovalec in oblastno vedno v stiku drug z drugim ter bosta lahko drug drugemu dajala potrebne pobude za čim uspešnejše reševanje kmetijskih vprašanj, splošnih in takih, ki jih bo poisknila v osrednji šele praktična potreba. V tem je tudi velik napredek glede vloge Kmetijske zbornice v primeri s Kmetijsko zbornico, kar smo imeli nekaj let pred sejanjem vojno. Ta je bila le posvetovalni organ oblasti in se zato ni mogla uspešno uveljavljati v korist kmetijstva. Delokrog nove zbornice pa je mnogo širši ter bo zato tudi njeno delo lahko mnogo uspešnejše.

Z organizacijo zborničnega urada, njegovih 12 oddelkov, sovetov, podeželskih izpostav zbornice ter z ustitvijo okrajnih in občinskih poverjenstev je zajamčena enotnost dela brez raznih trenj, ki so bila sicer tudi pri najboljši volji skoro neizogibna zaradi različnih pogledov krajevnih interesov in oblasti, ki je morala paziti na vseobčo korist. Z novo podrobno organizacijo se bo gotovo posrečilo, da se bodo včasih različna stremjenja krajevnega značaja medsebojno priredila v dobro soglasje, zbornica sama pa jih bo znala vključiti v okvir celotnega harmoničnega prizadevanja.

Posebnega priznanja zasluži okoliščina, da je nova naredba močno razširila krog članov Kmetijske zbornice, ko je vključila vanj vse delodajalce in delojemalce, ki jim je kmetijstvo glavni poklic, dlasti tudi vse kmetove družinske člane, čeprav ne gospodarjo samostojno. Tako se bo močno razširilo neposredno zanimanje za kmetijske zadeve, razširilo pa se je tudi krog onih, ki lahko prispevajo s sodelovanjem in s koristno pobudo k dobremu delovanju zbornice.

Če kdo, potem gotovo naš kmet v polni meri zasluži prvenstveno pozornost in največjo podporo, ki mu jo nudi javna uprava in katerih dokaz je tudi ustanovitev Kmetijske zbornice. Največ je pripomogel k prekrizanju temnih komunističnih načrtov in največ škodo je utrpel v svojem odporu proti njim. Zato pozdravljajo ustanovitev Kmetijske zbornice tudi vsi nekmetičski sloji in ji žele kar največ uspeha pri njenem delu v korist kmetijstva in s tem v korist vsega naroda.

A. K.

Žrtve Badoglijevega izdajstva

Zeneva, 17. marca. »Manchester Guardian« poroča, da so topniki, ki se vračajo iz južne Italije, izjavili, da južni Italijani obupujejo nad svojo bodočnostjo. To se da prav povsod ugotoviti. Nedavne angleške izjave niso mogle zbuditi v italijanskem narodu upanja, da lahko pričakuje od svojih »osvobodilcev« kakršnokoli pomoč.

Letalski napad na norveške ribiče

Ose, 17. marca. V bližini Vadsöja so sovražnikova letala izvršila morilski napad na norveške ribiče, javlja »Norsk Telegram Bureau«. Napadla so ribiče, ki so bili v majhnih odprtih čolnih, z bombami in streljavami, tri ubila štiri težko ranila ter uničila manjši ribiški čoln. Brutalni napad je zbudil med prebivalstvom veliko ogorčenje. Ljudje se razburjajo zaradi metod, s katerimi ti pristranski letalci more civilne norveške ribiče.

Ali za narod — proti komunizmu, ali s komunizmom — proti narodu; to je danes vprašanje. Kdor je za narod, bo podpisal narodno spomenico proti komunističnim zločinom.

Iztrenjenje v Istri

Neuspeli tolovajskih „mobilizacij“ — Smešno demagoška komunistična agitacija — Naraščajoč odpor ljudstva

Domačin iz slovenskega dela Istre ki dobro pozna vsa istrska zemljo in je v zadnjih mesecih večkrat obiskal razne kraje v notranjosti, pripoveduje o svojih vtisih v zadnjem času takole:

Po septembrskih in oktobrskih dogodkih lanskega leta se je Istra za nekaj časa oddalnila. Skoraj povsod je bilo obnovljeno normalno življenje. Tudi prometne zveze so bile prav dobre. Proti koncu lanskega leta je odlično cvetela tudi vinska kupčija. Vse to pa ni bilo prav gozdni tolovajem, ki jim red in mir nikjer nista po volji, ker v njih ne morejo uspeti. Vsa njihova prizadevanja, da bi ponovno zasejali nered v deželi, pa so navzlic njihovim naprom ostala brezuspešna. Okvare na raznih napravah, ki so jih tu in tam izvršili v škodo domačega prebivalstva, so bile ne le takoj odstranjene, temveč so bile za tolovaje še prav slabo propagandno sredstvo. Zato so se tolovaji zlasti vzhodno od črte Poreč—Pazin—Buzet, kamor so bili potisnjeni, skušali drugače znesti nad mirnim prebivalstvom.

Kjer so le mogli, so začeli prirejati svoje „mitinge“, ki naj bi bili nekakšna duhovna priprava za prisilno mobilizacijo. S to so hoteli odtrgati vse moške od rodni domov in rodne zemlje, da bi jih laže po svoje prekrvali. Glavne propagandne fraze, ki se jih poslužujejo, pa so zelo naivne in skoraj povsod iste. Tako pripovedujejo preprostim ljudem: »Nikdar ne bo več ne generalov ne gospode, temveč samo kmetije in delavci!« — »Po vojni boste v našem novem redu delali samo po nekaj ur, sicer pa se boste zabavali.« — Tu in tam seveda tudi zagroze: »Kdor ni danes z nami naj ne pričakuje nič dobrega!«

Po takšnih „mitingih“ so poskušali najprej »prostovoljno« mobilizirati, in sicer moške od 18. do 35. leta. Da bi bilo število teh »prostovoljcev« čim večje, so jim prišepetavali: »Ti, ki se prostovoljno javijo, bodo lahko ostali v Istri, vsi ostali pa bodo odpeljani na Hrvaško. Kdor bi se torej ne hotel sam javiti, naj si pripiše vse posledice.«

Navzlic tem vabam je bil prostovoljni odziv na splošno vprav malenkosten. Ko pa so začeli potem moške odvajati s silo, se je zgodilo, da so se cele vasi uprle »mobilizacije«. Tako so tolovaji nekeje hoteli prisilno mobilizirati štiri mladeniče. Vsi vaščani so se temu uprli. Tolovaji so morali popustiti. Ta primer je posebno zgovoren dokaz za odpor prebivalstva proti tolovajskemu izsiljevanju, ker nam kaže, da so ljudje že splošno spoznali, da tolovajske akcije ne glede na svoj komunistični cilj nimajo prav nobenega smisla, še najmanj narodnega, saj gre tolovajem le za to, da bi si v obuboženju množico pridobili politični vpliv, ki bi ga seveda brezobzirno izkoriščali zase.

Znake naraščajočega odpora proti komunističnemu tolovajstvu je opaziti tudi povsod drugod v Istri, tudi med hrvaškim prebivalstvom. Ljudje z napetim zanimanjem prisluškujejo poročilom, kako so se drugod uprli tolovajskemu strahovanju, in dobivajo vedno več poguma da se mu upro tudi sami. Nejevolja med prebivalstvom narašča tembolj, ker so ponekod začeli tolovaji že tako revnim ljudem z grožnjami in silo jemati živila in tudi oblačila.

Na splošno se lahko reče, da se za Gorisko in Krasom hitro osveta tudi Istra in da tudi ona postaja za komunistično tolovajstvo vedno bolj neprijazno področje.

Nemška morala postaja trdnjša

Stockholm, 17. marca. Ameriški list »Time« se zelo skeptično izraža o možnosti skorajšnje invazije v Evropo in vprašuje, ali že velja rok, ki naj bi ga bili dolodili v Teheran. List se bavi nato z anglo-ameriškim terorističnim napadom in nadami, ki so jim jih pripisovali, ter piše: »Diplomati in novinarji, ki se vračajo iz Nemčije, ne potrjujejo trditve, da bi se Nemčija še letos zrušila. Zastopnik lista »Baltimore Sun« poroča, da je morala v Nemčiji postala prej močnejša kakor pa slabša. Letalski napadi in gotovi udarci so nemški narod še bolj združili.« Tudi dopisnik »Associated Pressa« Taylor piše: da po njegovem mnenju nemška morala prav nič ne pada, temveč je v zadnjih šestih mesecih le še narasla. Bolj kakor kdaj koli so v Nemčiji odločni, da se bodo borili naprej.

Madrid, 17. marca. V parlamentarni debati v Capetownu je dejal vodja južnoafriške opozicije Dr. Malan v četrtek: »Ako bi imela anglo-ameriška zmaga za posledico zvezo s Sovjetsko Rusijo in s tem propagando boljševizma po vsem svetu, tudi v Južnoafriški zvezi, in ako bi nemška zmaga pomenila uničenje boljševizma, potem izjavljam »naj bi Nemčija zmagala!«

Odgovor na teroristične napade na Sofijo

Sofija, 17. marca. Poziv domoljubne bolgarske organizacije »Otec Paisij«, ki je bil v četrtek nabit na sofijskih cestah, dokazuje, da zavestni letalski teror le jači samozavest in odpor bolgarskega naroda.

Poziv pravi: »Letalski teror Anglo-Američanov proti Bolgariji se nadaljuje in je zadal naš prestolnici v noči na 16. marca nov hud udarec. Uničenja in človeške žrtve naraščajo z vsakim terorističnim napadom. Ne dvomimo, da bodo Anglo-Američani nadaljevali svoj teror proti Bolgariji, da bodo porušili nadaljnje bolgarske hiše in povzročili novim bolgarskim družinam velike bolečine, vendar pa ne bomo nikdar postali kakša druga Italija, ker se Bolgarija ne bo osramotila z drugim Badogliojem. Sovražniki ne bodo mogli porušiti naše trdnosti in naše volje, da odločno in pošteno ščitimo naše narodne cilje in našo narodno čast. Vemo, da se zgodovina piše s krvjo, vemo pa tudi, da je treba narodne ideale plačati z dragimi žrtvami.«

Rumunski odgovor na sovražnikovo propagando

Bukarešta, 17. marca. Rumunski vojaški list »Stiri Pentru Ostaie« (Vojaške vesti), ki ga v veliki nakladi razdeljujejo pri rumunskih enotah na bojišču in v zaledju, prinaša žarečo izpoved o potrebi nadaljevanja boja ob strani Nemčije.

List polemizira z londonskim radjaskim komentatorjem Wickhamom Steedom, ki je pred kratkim dejal: »Rumuni morajo sedaj izbrati med dvema možnostima, ali se bodo še nadalje upirali, kar bi pomenilo uničenje njihove dežele, ali pa se bodo predali dobromernim rokam zaveznikov.«

Vojaški list piše o tem pozivu: »Ne! Ni-mamo nikake izbe. Bolje kakor vsakdo drug poznamo misli današnje boljševiške Rusije, kakor smo enako poznali namene caristične Moskve. Da! Ostali bomo, kjer smo, in se bomo nadalje borili proti barbarstvu, ki nam kliče svoje grožnje s stepске pušče. Ne! Ne bomo odložili orožja, ne bomo se uprli svojim voditeljem, ne bomo oskrnili tovarištva z junaškimi nemškimi vojakmi.«

Vsi Irci slezni na strani De Valere

Zeneva, 17. marca. Dopisnik »Daily Sketcha« poroča o svojih vtisih iz Dublina. Pravi, da je govoril z Irci vseh strank in slojev ter je ugotovil: Irci so tako trdno odločeni, da bodo ostali nevtralni, da soglasno odobravajo De Valerino odklonitev ameriških predlogov. De Valerino stališče v vprašanju nevtiralnosti je tako trdno, da bi dobil 99 % glasov, če bi bile volitve te dni.

Zeneva, 17. marca. Eden izmed ustanoviteljev irske armade, generalni poročnik O'Connell je umrl. Pokojnik se je udeležil anglo-irске osvobodilne vojne in je bil začasno tudi šef irskega generalnega štaba.

Darujte za siromake! Zimska pomoč

moč še vedno sprejema prispevke

Zimska pomoč

Iz pisarne odbora za »Zimsko pomoč« smo prejeli:

Jožef in pet otrok so darovali 2000 (dvatisoč) lir za Zimsko pomoč. Prisrčna hvala! Za informacije glede »Zimske pomoči« kličite 47-57! Prostori »Zimske pomoči« so na Gospodarski cesti 2-1. Denarne prispevke pošiljajte po čekovnih poloznicah na »Pokrajinski podporni zavod« — Zimska pomoč — ček. račun 16.580!

Socialni dožatek na kinematografske vstopnice

Na podlagi § 116, odst. 5 zakona o mestnih občinah v zvezi s čl. 1 navedbe Vrhovnega komisarja o ustanavljanju ljubljanske pokrajine je bilo z odločbo šefa pokrajinske uprave dne 16. t. m. z II št. 206-3 mestni občini ljubljanski z upoštevanjem bistveno zvišanih izdatkov za socialno skrbstvo odobreno pobiranje občinskega davčnega dodatka na vsako prodano vstopnico za predstave kinodelalšč in v naslednjih postavkah ter z veljavnostjo od ponedeljka 20. marca t. l. dalje. Cena vstopnice do vključenih 3 L bo imela davčni dodatek 0,50 L, do vključenih 5 L davčni dodatek 1 L, do vključenih 7 L davčni dodatek 1,50 L in vstopnice nad 7 L davčni dodatek 2 L. Občinskega davčnega dodatka so proste one kinematografske predstave, ki so prirejene izključno za nemško vojsko in v okviru skrbstva za čete. Podjetniki so dolžni, da na poslopiju z napisi in tudi na vseh tablicah z blagajniškimi cenami opozore na to, da se zaradi zvišanih izdatkov občine za socialno skrbstvo pobira navedeni davčni dodatek ter da je ta priručan kot vstopnini ter bodo vstopnice zato veljale toliko več.

Odhod jutranjega vlaka iz Ljubljane v Trst

Od nedelje 19. marca dalje bo odhajal potniški vlak iz Ljubljane proti Trstu ob 5.30 in ne več ob 6. uri, na kar opozarjamo potujoče občinstvo.

Hrvatska sodba o britanskih načrtih

Zagreb, 17. marca. »Hrvaški narod« se bavi v uvodniku z načrtom sira Walterja Laytona o evropski federaciji in pravi, da se demokrati že 80 let bavijo z načrti evropske federacije, toda vsi njihovi strokovnjaki bi dali Evropi kvečjemu nov Versailles, čigar nepravilnost je povzročila drugo svetovno vojno. Tega pa ljudje še niso pozabili, zlasti ne v dobi ko prihajajo iz Anglije glasovi o novi federativni ureditvi Evrope.

Kratke vesti z vsega sveta

Viehy, 17. marca. V Jumilahu le Grandu v departmentu Dordogne so teroristi odvedli nekega duhovnika in ga izven mesta ubili z nekaj revolverjskimi strelci.

Sofija, 17. marca. List »Zora« piše v članku o novih sovražnikovih terorističnih napadih, da bolgarskega naroda zaradi njegove stoletne tradicije s terorjem ni mogoče ukloniti. Obratno, te metode bodo do skrajnosti razvile njegove obrambne sile.

Zeneva, 17. marca. Z zatvoritvijo letalske tovarne v severozapadnem Midlandu je postalo prostih 3 do 4 tisoč delavcev. Javljiva »Sunday Express« v tej tovarni je prišlo do nemirov, vendar pa je bila zatvorjena vsled tega, ker ni ustrezala svojim nalogam.

Stockholm, 17. marca. Iz Jeruzalema javljajo, da je palestinska vlada povišala mnogo posrednih davkov in drugih javnih dajatev, da bo lahko krila izdatke zaradi vojne in grozeči primanjkljaj 4 milijonov funtov sterlingov.

Strafprerchliche Verfolgung von Verdunklungsverbrechen

Auf Grund der mir in Artikel 7 der Verordnung des Obersten Kommissars vom 19. Oktober 1943 erteilten Ermächtigung erlasse ich nachstehende Ausführungsbestimmungen:

Art. 1. — Diebstähle, die unter Ausnutzung der Verdunklung begangen werden, sind ausnahmslos mit dem Tode zu bestrafen.

Art. 2. — Für die Durchführung des Verfahrens der Sondergerichtsbarkeit für die öffentliche Sicherheit zuständig.

Art. 3. — Diese Ausführungsbestimmungen treten rückwirkend mit 1. Februar 1944 in Kraft.

Der Leiter der Justizabteilung des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«:

Dr. Paul Messiner s. r.

Kazenskopravno zasledovanje zločincev, ki izkoriščajo zateznitve

Na osnovi pooblastila, podeljenega mi v členu 7. navedbe Vrhovnega komisarja z dne 19. oktobra 1943, izdajem naslednje izvršilne določbe:

Cl. 1. — Tativne, ki se izvrše z izrazo zateznitve, se brez izjeme kaznujejo s smrtjo.

Cl. 2. — Za izvedbo postopka je pristojno posebno sodišče za javno varnost.

Cl. 3. — Te izvršilne določbe stopijo v veljavo z vzvratno močjo od dne 1. februarja 1944.

Trst, 17. II. 1944.
Vodja pravosodnega oddelka Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Adriatsko primorje«:
Dr. Paul Messiner s. r.

Neue Regelung der Dienststrafgerichtsbarkeit in der Provinz Laibach

Infolge Fortfalles des Verwaltungsgerichtshofes und des Staatsrates ist die Neuordnung der Dienststrafgerichtsbarkeit für die nichtrichtlichen Justizbeamten und Angestellten in der Provinz Laibach notwendig geworden. Auf Grund der mir erteilten Ermächtigung erlasse ich daher die nachstehenden Ausführungsbestimmungen:

Artikel 1. Für die Durchführung des Dienststrafverfahrens gegen die den Vorschriften des XI. Kapitels des Beamtengesetzes vom 31. 3. 1931 unterworfenen nichtrichtlichen Justizbeamten und Angestellten werden die §§ 195, 196, 197, 199, 200, 202, 203, 206 und 245 dieses Gesetzes ausser Kraft gesetzt.

Artikel 2. Abz. 1. Für das bei den niedrigeren Gerichten, den Staatsanwaltschaften, Gerichtesgehilfen und Strafanstalten bediensteten Personal dieser Art wird ein Dienststrafgericht erster Instanz bei jedem Kreisgerichte errichtet.

Abz. 2. Als Dienststrafgericht zweiter Instanz für das genannte Personal wird ein Dienststrafgericht beim Oberlandesgericht Laibach errichtet. Dieses Dienststrafgericht ist in erster und letzter Instanz für das im Art. 1. genannte Personal des Oberlandesgerichtes und der Oberstaatsanwaltschaft Laibach, so wie für alle Pensionisten der angeführten Art, die in der Provinz Laibach ihren Wohnsitz haben, zuständig.

Artikel 3. Das Dienststrafgericht beim Kreisgerichte besteht aus dem Präsidenten dieses Gerichtes bzw. seinem Stellvertreter und aus zwei Mitgliedern, sowie Stellvertretern. Die Mitglieder und Stellvertreter werden für je ein Kalenderjahr vom Oberlandesgerichtspräsidenten aus der Zahl der Richter dieses Kreisgerichtes bestellt. Dienststrafgericht beim Oberlandesgericht ist das im Sinne des Art. 23, Punkt 1 des Richtergesetzes vom 8. 1. 1929 zusammengesetzte Gericht.

Artikel 4. Die Dienststrafgerichte verfahren nach den Vorschriften des Beamtengesetzes, der Strafprozessordnung und der Gerichtsordnungen.

Artikel 5. Ankläger vor dem Dienststrafgericht des Kreisgerichtes ist der Staatsanwalt dieses Gerichtes bzw. sein Stellvertreter, vor dem Dienststrafgerichte des Oberlandesgerichtes jedoch der Oberstaatsanwalt bzw. sein Stellvertreter.

Artikel 6. Diese Ausführungsbestimmungen treten mit dem 1. März 1944 in Kraft. Sie sind auch auf die früheren, bisher noch nicht rechtskräftig abgeschlossenen Dienststrafverfahren anzuwenden.

Trst, am 17. Februar 1944.
Der Leiter der Justizabteilung des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«: Dr. Paul Messiner s. r.

Nova ureditev disciplinskega sodstva v ljubljanski pokrajini

Ker sta odpadla upravno sodišče in državni svet, je nastala potreba, da se na novo uredi disciplinsko sodstvo nad nesodniškimi sodnimi uradniki in namestenci v ljubljanski pokrajini. Zato izdajem na podstavi danih mi pooblastil naslednje izvršilne določbe:

Clau 1. Za izvajanje disciplinskega sodstva nad nesodniškimi sodnimi uradniki in namestenci, ki so po vrzanih predpisih XI. poglavja uradnega zakona z dne 31. 3. 1931, se razveljavljajo §§ 195, 196, 197, 199, 200, 202, 203, 206 in 245 tega zakona.

Clau 2. Odst. 1. Za osebe te vrste, uslužbeno pri nižjih sodiščih, državnih tožilstvih, sodnih jetnikih in kazenskih zavodih, se ustanovi disciplinsko sodišče prve stopnje pri vsakem okrožnem sodišču.

Odst. 2. Kot disciplinsko sodišče druge stopnje za navedeno osebo se ustanovi disciplinsko sodišče pri apelacijskem sodišču v Ljubljani. To disciplinsko sodišče je v prvi in poslednji stopnji pristojno za v čl. 1 navedeno osebo apelacijskega sodišča in v sivega državnega tožilstva v Ljubljani, kakor tudi za vse vpokojence navedene vrste, ki imajo svoje bivališče v ljubljanski pokrajini.

Clau 3. Disciplinsko sodišče pri okrožnem sodišču obstoji iz predsednika tega sodišča in dveh njegovih namestnikov. Clau 4. In namestniki postavljajo za vsako toledarsko leto predsednik apelacijskega sodišča in števila sodnikov tega okrožnega sodišča.

Disciplinsko sodišče pri apelacijskem sodišču je sodišče, postavljeno v smislu čl. 28 t. l. zakona o sodniški redni sodišči z dne 8. 1. 1929.

Clau 4. Disciplinsko sodišče postopajo

Kundmachungen der Ernährungsanstalt

Abgabe von Milchkarten

Beamten der Ernährungsanstalt werden in Frischmilchmolkereien Milchkarten für Kinder bis zum 10. Lebensjahr und für Personen über 60 Jahre in nachstehender Reihenfolge verteilt: 21. d. M. Babič, Doberlet, Droic; 22. d. M. Furlan, Glavan, Guzelj; 23. d. M. Kolar, Kopljek, Korošec; 24. d. M. Kovačič Angela, Kovačič Lucija, Lupinc; 27. d. M. Pečar, Penko, Plahuta; 28. d. M. Rančigaj, Samec; 29. d. M. Slanič, Sinkovec; 30. d. M. Turk, Valjavec; 31. d. M. Vrh, Zorž.

In diesen Molkereien bekommen Milchkarten auch die von anderen Molkereien zugeteilten Bezugsberechtigte. Sie haben mit sich zu bringen: 1) Märzgrundlebensmittelkarte (nur für Bezugsberechtigte); für Kinder ist auch die Zulagekarte vorzulegen. Jede muss genau und mit Tinte ausgefüllt sein (Vorname, Name, Geburtsjahr und Wohnung). 2) 50 Cent. für jede Karte.

Parteien werden aufmerksam gemacht, die Milchkarten nur an dem für sie bestimmten Tag von 8—12 und von 15—18 Uhr abzuholen. Niemand soll beabsichtigen zusammen mit der Karte auch Milch abholen zu können, da er sonst nicht an die Reihe käme, die Beamten werden nämlich die Amtszeit genau einhalten.

Wer durch seine Verschuldung die Karte nicht in der Molkerei abholen wird, bekommt sie erst vom 11. April weiter in der Maistergasse 10, bis dahin wird er aber ohne Milch bleiben.

Verzeichnis der Frischmilchmolkereien

Mit 20. d. M. werden Frischmilch nur die unten fettgedruckten Molkereien abgeben. Neben ihren Namen stehen in Klammern bisherige, ihnen zugeteilten Molkereien: 1) Babič, Gregorčičeva 4 (Vokač, Roš, Kroupa, Zajec); 2) Doberlet, Tovarniška 17; 3) Droic, Slaničeva 6 (Režek, Pezdur); 4) Furlan, pasaža (Bevc, Krese, Korelec); 5) Glavan, Bleiweisova 37a (Vidic, Leskovec); 6) Guzelj, Klnovska 8 (Medved); 7) Kolar, Predovičeva 16; 8) Kopljek, Zaloška 7 (Krašina, Kovačič Bronislava); 9) Korošec, Karlovška 8; 10) Kovačič Angela, Celovška 153; 11) Kovačič Lucija, Celovška 34 (Tušar, Rupena); 12) Lupine, Dolenska 48; 13) Pečar, Poljanska 18 (Kraje, Lovšin, Dolinšek); 14) Penko, Vodovodna 1 (Kernc); 15) Plahuta, Trnovska 19 (Vovk); 16) Rančigaj, Smartinska 24 (Kramar, Perpar); 17) Samec, Celovška 72 (Gruden); 18) Slanič, Rožna dolina c. II-36 (Span); 19) Sinkovec, Miklošičeva 7 (Levka, Skole); 20) Turk, Tržaška 6 (Mahovič); 21) Valjavec, Prisojna ul. 1 (Jerman, Kerin); 22) Vrh, Pred Skofijo 17 (Strle, Janežič); 23) Zorž, Tržaška cesta 81.

Parteien können die Milch von der Stunde der Zufuhr bis zur 18 Uhr beheben.

Anweisung von Marmelade für den Monat März

Händler und Genossenschaften in Laibach haben beim »Prevod«, Novi trg 4-II, Anweisungen für Marmelade, die dort teilweise auch zur Bezahlung gelangt, in folgender Reihenfolge zu beheben: Am Montag, den 20. d. M. Anfangsbuchstaben A—J; am Dienstag, den 21. d. M. von K—M; am Mittwoch, den 22. d. M. von N—P und am Donnerstag, den 23. d. M. von R—Z. Die Erteilung von Anweisungen wird ausschließlich nach der bekanntgegebenen Reihenfolge erfolgen.

Verbraucher, Kinder bis zum 18. Lebensjahr, bekommen bei ihren ständigen Händlern auf den Abschnitt der Februzulagekarten Buchstabe D zu 500 g, Kinder bis zum 3. Lebensjahr auch auf den Abschnitt N 5 der Februzulagekarte noch zu 250 g Marmelade, die bei den Händlern bis zum 24. d. M. zur Verfügung stehen wird.

Abgabe von Weichkäse

Vom Freitag, den 17. d. M. weiter können Verbraucher zu 150 g Weichkäse auf den Abschnitt »Mr —3« der Märzgrundlebensmittelkarte bei folgenden Händlern beziehen: Käsestände auf dem Pogacarplatz; Avsec Svetovid, Bežigrad; Druskočič-Illavnik Anka, Bernekarjeva 22; Majnik Milan, Celovška 101; Marj Nežna, Tržaška 7; Marolt Karol, Trnovska 13; Trnovska 13; Gospodarska zadruga, Bleiweisova; Kmetijska zadruga, Maistrova; Zadruga mestnih uslužbencev, Prečna ul.; Zadruga drž. uslužbencev, Vodnikov trg; Zeleničarska nabavlj. zadruga, Cesta Soške divizije; I. delavsko konzumno društvo, Kongresni trg.

Anstalten mit einer grösseren Lebensmittelanstalt sollen Käse von einer der obgenannten Genossenschaften beziehen. Sollte bei einem der obgenannten Händler Käse ausgehen, sollen Verbraucher Käse bei Käseständen auf dem Pogacarplatz, wo immer genug Käse lagern wird, anschaffen.

Anweisung von bezugsbeschränkten Lebensmitteln für den Monat April

Händler, Genossenschaften und Bäckern wird der »Prevod« Anweisungen für Brot und Meismehl, Teigwaren, Reis, Zucker, Seife, Erbsen und Bohnen für die Verteilung im April in nachstehender Reihenfolge ausgeben: am Montag, den 20. d. M. sämtliche Genossenschaften und Konsumvereine; am Dienstag, den 21. d. M. Händler mit Anfangsbuchstaben A—C; am Mittwoch, den 22. d. M. D—J; am Donnerstag, den 23. d. M. K—R; am Freitag, den 24. d. M. Ku—Ma; am Montag, den 27. d. M. Me—O; am Dienstag, den 28. d. M. P—R; am Mittwoch, den

po določbah uradniškega zakona, kazenskega postopka in v sodnih poslovnikov.

Clau 5. Tožilec pred disciplinskim sodiščem okrožnega sodišča je državni tožilec tega sodišča in dveh njegovih namestnikov. Clau 6. Te izvršilne določbe stopijo v veljavo s 1. marcem 1944. Uporabljati jih je tudi v pogledu prejšnjih disciplinskih postopanj, ki doslej še niso pravomočno končana.

Trst, 17. februarja 1944.
Vodja pravosodnega oddelka Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Adriatsko primorje«: Dr. Paul Messiner s. r.

29. d. M. S—T; am Donnerstag, den 30. d. M. U—Z und am 31. d. M. die Bäcker. Die angeführte Reihenfolge ist für alle obligat. Händler, die bis heute noch nicht den Stand der lagernden Zündhölzer und Salzungen angemeldet haben mit dem Stichtag 1. 3. 1944, können keine Anweisungen bekommen.

Obvestila »Prevoda«

Razdeljevanje nakaznic za mleko

Nakaznice za mleko za otroke do 10 let in za osebe nad 60 let bodo Prevodovi uradniki razdeljevali v mlekarah, ki dele sveže mleko; na vrsti so:

Marca 21.: Babič, Doberlet, Droic; 22.: Furlan, Glavan, Guzelj; 23.: Kolar, Kopljek, Korošec; 24.: Kovačič Angela, Kovačič Lucija, Lupinc; 27.: Pečar, Penko, Plahuta; 28.: Rančigaj, Samec; 29.: Slanič, Sinkovec; 30.: Turk, Valjavec; 31.: Vrh, Zorž.

V teh mlekarah dobe nakaznice tudi upravičenci iz razdeljevalnic, ki so jim pridružene.

S seboj je treba primesti: 1. marčno živilsko nakaznico (samo za upravičence, ne za vse družinske člane); za otroke je treba predložiti tudi dodatno nakaznico, vsaka pa mora biti točno in s črnilom izpolnjena (primek, ime, rojstno leto, bivališče). 2. 50 cent. za vsako nakaznico.

Stranke opozarjamo, naj prihajajo po nakaznicah le na dan, ki je zanje določen, in v poslovnem času, t. j. od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. Nihče naj ne čaka na to, da bi obenem dvignil mleko in nakaznico, sicer ne bo prišel na vrsto, kajti uradniki se bodo točno držali poslovnega časa.

Kdor nakaznice po svoji krivdi ne bo dvignil v mlekarji, jo bo dobil šele od 11. aprila naprej v Maistrovi ulici 10. pri Odseku za mleko, do tedaj pa bo ostal brez mleka.

Seznam mlekarj, ki dele sveže mleko

Z 20. t. m. bodo delile sveže mleko le masno tiskane mlekarne. Poleg njihovega imena občajno tiskane in v oklepaju navedene dosedanje razdeljevalnice, so jim pridružene:

1. Babič, Gregorčičeva 4 (Vokač, Roš, Kroupa, Zajec); 2. Doberlet, Tovarniška 17; 3. Droic, Slaničeva 6 (Režek, Pezdur); 4. Furlan, pasaža (Bevc, Krese, Korelec); 5. Glavan, Bleiweisova 37a (Vidic, Leskovec); 6. Guzelj, Klnovska 8 (Medved); 7. Kolar, Predovičeva 16; 8. Kopljek, Zaloška 7 (Krašina, Kovačič Bronislava); 9. Korošec, Karlovška 8; 10. Kovačič Angela, Celovška 153; 11. Kovačič Lucija, Celovška 34 (Tušar, Rupena); 12. Lupine, Dolenska 48; 13. Pečar, Poljanska 18 (Kraje, Lovšin, Dolinšek); 14. Penko, Vodovodna 1 (Kernc); 15. Plahuta, Trnovska 19 (Vovk); 16. Rančigaj, Smartinska 24 (Kramar, Perpar); 17. Samec, Celovška 72 (Gruden); 18. Slanič, Rožna dolina c. II-36 (Span); 19. Sinkovec, Miklošičeva 7 (Levka, Skole); 20. Turk, Tržaška 6 (Mahovič); 21. Valjavec, Prisojna ul. 1 (Jerman, Kerin); 22. Vrh, Pred Skofijo 17 (Strle, Janežič); 23. Zorž, Tržaška 81.

Mleko stranke lahko dvignejo od ure dovoza pa do 18. popoldne.

Nakezila marmelade za marec

Trgovci in zadrage v Ljubljani naj dvignejo pri Prevodu, Novi trg 4-II, nakazila za marmelado, ki se bo delno tudi tam plačala, po naslednjem redu: z začetkom A—J v ponedeljek 20. t. m., K—Ma v torek 21. t. m., Me—P v sredo 22. t. m., R—Z v četr

Goriški sprehoji

Jedro stare Gorice

Gorica, v marcu

Z vrha Rašela te pelje pot navzgor. Ze lezesh h goriškemu Gradu, kjer se je skozi stoletja odločala usoda Gorice. Ta pot od Rašela navzgor je bila še v letih pred prvo svetovno vojno precej drugačna, nego je danes, ko stopaš po široki asfaltni cesti, ki jo je pred leti postavil nekdo od kmetov, ki so se na njej naselili. Na vse strani ti nese pogled, ko stojiš tam gori in obdajajo kras goriškega vrtnega mesta in njegove očarljive okolice.

Misli silijo v davnino

Goriški Grad je starinski simbol Gorice. Njegova zgodovina je najtesneje povezana z menjavo oblasti, ki je odločilno posegla v razvoj Gorice. Gorica se prvič omenja v podarilni listini iz leta 1101, s katero je cesar Oton III. daroval polovico solkanske trdnjave (Silicanum) in polovico »vasi« Gorica oglejskemu patrijarhu Ivanu IV., drugo polovico Solkana in goriške »vase« pa grofu Vuerihenu, ki je bil grof Furlanije in Istre. Prej je bival v solkanski trdnjavi, pa se je potem preselil v Gorico. Verjetno mu je zelo prijal 148 m visoki goriški hriček, kjer je dal zgraditi grad, ki ni bil do uporabe topov nikdar zavzet. Benečani so ta grad v letu 1508. obnovili ter razširili. Ker je grof Vuerihen od tod vladal svojim pokrajnam si je nadel ime goriškega grofa. Tako je prešla goriška grofija v zgodovino. Gorica pa je postala prestolnica goriške dežele. V Gorici so se zabele naseljevali bogate, plemenitaške in uradniške družine. Domače prebivalstvo pa je bilo potisnjeno v ozadje.

Drugič se navaja Gorica leta 1120. Gorica ima svoje ime po deminutivni obliki od gora, to je Gorica. Takšnih in slitnih krajevnih imen imamo Slovenci precej, zlasti v vinorodnih pokrajinah. Pestra je njena zgodovina. Vuerihenu je sledila namreč njegova hči Hedvika, ki se je poročila z Eppensteincem grofom Majnhardom III., ki je vladal goriški grofiji od l. 1031 do 1090. Verjetno po pokojnih zvezah je prešla goriška grofija v oblast Pusturških oz. Lurngauških grofov, ki so se tudi pričeli nazivati goriške grofe, ker so imeli v Gorici sedež svoje oblasti. Goriški grofje so doživeli visoke časti. Bili so v sorodstvu s številnimi vladarskimi rodbinami. Njihova posestva so segala obvisku njihove moči in slave od Jadrana do Slezije, od Furlanske ravnine do hrvaških meja. Toda njihov sijaj je jel bledeči, njihova moč pešati, dokler ni zaključila njihove zgodovine tragika poslednjih dveh goriških grofov.

Poslednja dva svojega rodu

Predzadnji goriški grof je bil grof Henrik. Bil je pijanec, surov, neolikan. O kakšni srčni kulturi ni bilo pri njem niti sledu. Potoljak se je po goriških gostilnah, se družil s pijančarskimi meščani in bil zelo zanemarjen običen. Pravijo da je imel večkrat, kadar je pregledoval pokukal v kozarec, zelo razgaljena prsa. Ko se je vračal ponoči domov na goriški grad, je prebudil svoje otroke, ki jih je potem napajal z vinom. Če niso marali njegove pijače, jim je pretil. Tudi žena je bila pri njem velika reva, dasi je bila zelo odločna. Ker pa ni nehal s svojim surovim ravnanjem in pijančevanjem, ga je dala odločna žena zapreti na nekem nemškem gradu.

Lenart je bil Henrikov sin in naslednik. Sicer ni imel slabosti svojega očeta, pa tudi za izvajanje oblasti ter vzdrževanje reda in uveljavljanje grofovske pravice ni imel nobenega smisla. Doživel je propad preadodolnih in obubožanih goriških grofov. Umrj je leta 1500. Pokopan je v goriški stolnici. V smislu dedne pogodbe med Habsburžani in goriškimi grofi so podedovali ob izumrtju goriških grofov Gorico ter goriško grofijo Habsburžani, ki so bili njeni gospodarji do poloma l. 1918.

Ko je bila Gorica okužena

V bežnem pregledu podano zgodovino Gorice naj dopolni še nekaj zgodovinskih sličic. Leta 1265. je prišel v Gorico sv. Anton Padovanski. Ustanovil je na trgu Sv. Antona minoritski samostan, ki mu je bil gvardijan tri leta. L. 1348. so doživeli Goričani hud potres. L. 1375. jih je uničevala lakota, v letih 1477. 1491 in 1494 je divjala kuga. Leta 1682. se je zopet pojavila kuga in pokončala 605 človeških življenj. Pravijo, da je prišel tedaj iz Vidma v Šempas pri Gorici neki trgovec, ki je nenadoma umrl. Nekaj dni pozneje je bil v Šempasu po opravih neki Goričan, ki je prenočil v isti postelji kakor videmski trgovec. Zbolel je in čez nekaj dni umrl v Gorici, kjer se je nato pričela širiti kuga. Vsi svojci Šempaskega krmarja, kjer je dotičnik prenočil in umrl, so postali žrtve kuge, ki jo je domača hčerka zanesla tudi v Prvačino. V Gorici so se množili primeri okužbe. V juliju in avgustu 1682 je pobrala kuga največ ljudi. S strogiimi ukrepi se je posreželo zatreti kugo, ki je uničila ogromno življenj vsega goriškega in okoliškega prebivalstva.

Najstarejša goriška cerkev

Ob pozivljanju spomina na te zgodovinske dogodke, ki hitijo v duhu morda tebe in ki jim je treba priključiti še hude borbe med avstrijsko ter beneško vojsko v letih 1508 do 1516 in 1615 do 1617 na tleh goriške grofije, ti uhaaja pogled tja k starodavni grajski kapelici sv. Duha. O njej zatrjujejo, da je najstarejša goriška cerkev. Izkazano pa je da je bila v prvotnem gradu, ki ga je dal zgraditi Vuerihen, tudi cerkev sv. Jerneja. Potem takem bi morali smatrati to cerkvico kot najstarejšo goriško cerkev. Tradicija sv. Jerneja pa se je globoko ukoreninila v goriškem prebivalstvu in se je vidno ohranila v največjem goriškem sejmu sv. Jerneja, ki ga poznajo na Goriškem že iz davnine. Grajska cerkev sv. Duha na je bila zidana v letih 1299 do 1398. Tukaj okoli se je oblikovalo jedro stare Gorice (t. j. gornji del mesta), ki je imela od l. 1210. svoj pečat, od l. 1307. pa svoje mestne pravice. Omeniti je še, da so goriški grofje že od leta 1200. kovali svoj denar. Na precej strmeh grajskem

pobočju so rasle potem v stoletjih iz tal nove hiše starega mesta obdanega z zidom, ki so ga zgradili Benečani.

Ko motriš to sivo zidovje...

ki hrani dragocene dokaze preteklosti, pomisliš tudi na dogodke ob tolminskem kmečkem uporu l. 1713. Okoli 500 tolminskih kmetov oboroženih s kosami, je korakalo dne 23. marca 1713 v strumnem pohodu proti Gorici. Dne 24. marca so vdrl v Gorico. Deželni glavar grof Strassoldo in njegov glavni davkar Bandel, pravi povzročitelj vsega kmečkega gorja in odpora, sta se umaknila v goriški grad. Grof Strassoldo se je pod vtiskom tega uporniškega dogodka zavezal, da ne bo pobiral davka na meso. Toda pozneje se je stvar zasukala. Vodje upora so polovili

Grajska cerkev sv. Duha

Srečanje na vzhodu

Mnogotere človeške usode razkrije sedanja vojna. O nenavadnem, goriškem srečanju na vzhodni fronti poroča vojni poročevalec Herbert Steinert.

Neskončno dolga je naša kolona, ki se premika po široki vojni cesti, da dovede težko se boreči vojni strelivo in oskrbo in da tako ostane naša obrambna sila stalna. Kmalu se stemi. Sklenemo, da se ustavimo v oporišču organizacije. Tudi, ki je utrjena z okopom in bodečo žico. Tu bomo prebili noč, pretečo z nevarnostmi. Javimo se pri poveljniku oporišča. Z očetovsko skrbnostjo dodeli poveljnik vozačem spalne prostore, veli zakuriti v kuhinji in skuhati kavo, da se pogrejemo vsi, ki smo prezebli od zimskega mraza. Svojo skromno sobo v hiši iz lesenih skladov deli poveljnik oporišča s podpolkovnikom, stotnikom in poročnikom. Pozno dospelemu gostu ponudi v svoji sobici poslednje prosto mesto.

Skupno prebimo noč na lesenih tleh. Preden ležemo, odpre gostitelj svojo poslednjo steklenico vodke. Ob utripajoči sveči židmo skupaj: poveljnik oporišča, podpolkovnik, stotnik in dva poročnika. V tej majhni, ozki samotni hiši ob vojni cesti, sredi pokrajine, ki je okužena od tolp, se razpleta nočni pogovor o pomenu sedanjega vojnega medtem ko zunaj varujejo brez prestanka patrolje ceste in njuje mostove in se svetlobna znamenja vzpenjajo proti temnemu zimskemu nebu ter obiljajo goste zasnežene smreke z mlečnato svetlobo. Trčimo. Potem nam pripoveduje poveljnik oporišča in vsi naenkrat umolknejo. Ali nas je železni križec l. stopnje iz prve svetovne vojne, pripet na prsni strani rjavga suknička s katerim je bil naš gostitelj kakor nam je bil prej sam povedal, odklikovan čez septembra 1914 pripravil k moku? Kdo bi mogel to povedati v takini uri! V prisrčni govoric svoje westfalske domovine nam pripoveduje poveljnik oporišča o svoji življenjski usodi. Moč je trd, neprizanesljiv, kakor njegov poklic. V mirni dobi je višji rudniški mojster v Westfaliji. Kljub svojim letom, ki jih danes šteje 55. se je v pričetku sedanjega vojnega takoj prijavil k organizaciji. Tudi Ko se je pričel pohod proti Vzhodu, je s svojo edinicno odrlil zoper boljševike.

Kakor marsikateri drug vojak ali pripadnik organizacije Tudi že vsa ta leta vrši svojo dolžnost v tej enotnosti in nevarnosti polni deželi. On je med milijoni zgolj vojak brez imena, ki dan za dnem odločno in pogumno vrši

Partija šaha

Državni pravdnik Corday je sedel zamišljeno ob kamnu in gledal v plamene. Vsakokrat, kadar je ožen zaplapolal, je videl pred seboj v polmetri sobe, ki jo je razsvetljevala samo visoka stojna svetilka, blede obraz zločinca Malote, ki bo moral jutri zarana opraviti svojo zadnjo pot na morišče.

Ali ga je to delalo živčnega? Ali so se ga polatčali pomisleki njegovih sodbe, ki so jo izrekli v skladu z njegovim položajem? Ne, ni bilo to. Toda sila dopisov, vihar med občinstvom in v tisku zavoljo njegove odklonitve, da bi podprl prošnjo za pomilostitev, in to vse ob koncu preutrditvega sodnega zasedanja, mu je dalo povod, da je takoj po zaključku Malotovega procesa zaprosil za bolezenski dopust. Rešitev nadaljnjih formalnosti je prepustil nekemu tovarišu. Bil je utrjen in potreben miru. Ze nekoliko dni ni prebral nobenega časnika, poslušal nobene radijske oddaje in telefon je odklopil. Njegovi znanci si gotovo niso mislili, da tiči doma; menili so, da je kje v kakšnem tišem gozdnem kotičku, kamor, jim je bil večkrat omenil, da pojde.

Corday je znova dvignil knjigo, ki je ležala odprta na kadilni mizici pred njim. Tedaj ga je nenadno zmotil neki šum. Lahko bi bila samo kakšna veja ki je v vetru oprasnila okno, toda njegovi živci so bili prenapeti. Nejevoljen nad svojo vznemirljivostjo se je dvignil, da bi doagal vzrok šuma, ko je v istem trenutku nekdo razmaknil zastor pred vrati v sosednji prostor in močak s samokresom v roki je skočil v sobo.

»Dobro večer,« je dejal nepričakovani gost, »gotovo ste presenečeni da me vidite tukaj!« Corday se je onotekel, potlačil je vzklj osuplosti in stopil korak nazaj. Bil je dobro znan mu glas, blede, razumni obraz, malo naprej nagnjena postava morilca Malote.

ter jih zepri v goriških grajskih zaporih, dokler ni bila dne 20. malega travna na goriškem Travniku na kraju, kjer je stal svojčas steber sv. Ignacija, dopolnjena znana grozna tragedija kolovodij tolminskega kmečkega upora. Goriški grad je zažarel v krvavem sijaju srditih soških bitk. Tudi njemu ni bilo prizanešeno. V bližini so bile razdejane številne stavbe.

Obzorje se v ozadju že temni. Večeri se, še, še potiva pogled na tistih usodnih polnih krajih iz prve svetovne vojne kjer je padlo na tisoče in tisoče mladih življenj: Sv. Valentin, Kalvarija, Sv. Gora, Sv. Gabrijel itd. Goriško ljudstvo se s povešeno glavo spominja poteka in posledic silovitega vojnega viharja, ki je zajel Goriško med prvo svetovno vojno. Obenem pa misli tudi na gorje, ki ga doživlja ob posledicah lahkomišelnega ravnanja onih, ki so menili, da je gozdna politika boljša nego lojalno sodelovanje z oblastmi.

V mestu se lahko vračša nazaj po Rašelu na Travniki ali pa mimo stolnice po Crispijevi ulici na goriški Korzo.

Je mladec pravkar prišel iz šole. Krepla poteca se, zariše našemu poveljniku oporišča okrog ust, ko nadaljuje:

»V tih uri sem fantu razložil, da se lahko da zaradi žrtvovanja svojih treh bratov oporiti od fronte službe.« — Mladenec ni dolgo pomisljal. Brez obotavljanja, z globoko utemeljeno prepričevalnostjo je odgovoril zaskrbljenemu očetu: »Ne stori mi te sramote; jaz hočem biti pravi vojak!« Dolgo molči poveljnik oporišča. Potem se iztisnejo iz suhega grla v skrivnostno nočno tišino njegove besede: »Kaj hočete storiti s takim dečkom!? Nisem mu imel ničesar več povedati. Segel sem mu samo še v roko. Od novembra dalje nimamo o fantu nobenega poročila več!«

Očetu je tako ostalo nevarnosti polno, trdo delo ob vojni cesti, materi pa čakanje in upanje sredi domovine ogrožene od letalskega terorja. Skoraj brez besed razprostrmo odeje za nočni počitek. V zapušteni samotni vzhodne prostranosti smo vsi začutili utrip veličine naše dobe, ki tehta bolj usodo vseh skupaj kakor dobro in zlo posameznika.

Zgodaj zjutraj smo se »hoteli posloviti od poveljnika oporišča. Toda v oporišču ga ni bilo nikjer najti. S svojim gradbenim oddelkom je bil na cesti. Ponoči so tolpe vrle v zrak neki most. Po eni uri čakanja že hité kolone tovornih avtomobilov spet po širokem traku vojne ceste proti fronti.

Jurčičevo dekle

Helena Bavdkova, posestnica z Zaloške ceste, popularna, priljubljena Ljubljanka, znana po svojem neumornem delu na vseh narodnih in dobrodelnih prireditvah — kdo izmed starejših meščanov je ni poznal? Val, prav vsi smo jo poznali in grenko nam je postalo v duši in srcu, ko so ji šempetrski zvonovi zaklenkali zadnje slovo...

Na moji pisalni mizici stoji njena slika. A četudi bi te slike ne bilo, bi ne mogla pozabiti na to ljubezljivo, dobrodušno in vedno šegavo ženo, ki je ostarela le telesno, n'kakor pa ne po duhu. Ostal ji je izvrsten spomin, iz katerega nam je črpala toliko zanimivosti. Nesila se je preprosto, bila pa je zelo inteligentna žena.

Ce se je pripravljala kakšna narodna ali dobrodelna prireditev, n'je ni manjalo. Zadnja leta je sicer zelo oslabela, a izostala ni. Pač pa je prosila, da jo je kdo pospremiti domov. Ta posel sem navadno prevzela, jaz, kar je bilo tudi Heleni prav. Roko v roki sva čebljali, da sami nisva vedeli, kdaj sva prispeli pred njeno hišo. O, Helena je vedela mnogo!

Nekoč mi je razlagala, kdo vse je za njene mladosti zahajal v očetno hišo. Bili so to slikarji, pisatelji in potem še marsikdo, ki je poprosil za njeno roko...

Sicer mi je bilo že nekoliko znano, da je bila svojačas med Heleno in pisateljem Jurčičem tesnejša vez kakor med navadnimi prijatelji. Vendar mi ona sama tega ni še nikoli omenila. Zato sem jo pri tej priliki oprežno potipala:

»Helena, čudim se, da se n'isi odločila za nikogar. Imela si fantov na izbiro. Intelektov, preprostitih, bogatih, imenitnih... Dekle, kakršna si bila — hm...«

»Bli sva sicer sami na cesti, vendar mi je zaupno šepnila na uho:

»Kaj so mi bili vsi drugi mar, ko sem pa imela svojega fanta!«

»Kaj mi poveš, Helena!« sem se zavzela.

»Torej se je le našel nekdo, ki je omešil tvoje dekljske srce.«

»Da, da, imela sva se pristrčno rada. Bil je velik mož, ne po telesu, pač pa po duši. Bil je — no, naj ti povem — moj izbrani fant je bil pisatelj Jurčič.«

Te besede je pokojnica izrekla s takšno ljubečjo in s tolikim ponosom, da mi ni

mogoče popisati. Pri tem mi je krepko stisnila desnico. Jaz sem ji čestitala in vrtala dalje:

»Pa zakaj potem ni prišlo do poroke?«

»Do poroke — glas se ji je zatresel v bolesto — »ker ga mi je prevzela druga.«

»Druga? Kakšna vendar je mogla biti ta —«

»Ne razburjaj se, mi je segla v besedo in pristavila bridko: »Tista druga je bila — smrt!«

»Smrt? Umri ti je — o, uboga Helena!«

»Da, umrl mi je, moj edino ljubljeno. In potem so se, kakor pravš ti, oglašali bogati, učeni in preprosti, lepi in grdi, a odklonila sem vse. Ostala sem zvesta svojemu Jurčiču.«

Tako mi je zaupala svoje nekdanje srčne odnose upognjena siva starica Helena Bavdkova, ki je pred nekaj leti odšla za svojim ljubljencem — Josipom Jurčičem. Manica.

Pazi na znamke!

Nihče ni padel učen na svet — ta p'govor velja tudi za tiste ljubljanske filateliste in filatelistične spekulante, ki so šele včeraj začeli unganjati filatelijo, ko so nač videli, da se z znamkami more lepo zaslužiti.

Ogledal sem si znamkovno »borzco« pri Sloinu in sem takoj spoznal, da večina teh ljudi, ki se tamkaj zbirajo od jutra do noči, n'so filatelisti, temveč samo »borzjanci«. Do tega spoznanja mora priti vsakdo, kdor vidi ne-vešče njih ravnanje z znamkami.

»Mlad gospodič, ki je bil ves razgret, menda zaradi nervoznosti, mi je ponudil v nakup celotno serijo znamk ljubljanske pokrajine. Privlekel je iz notranjega žepa suknička zavojček, v katerem so bile znamke zložene druga na drugi. Toda ko mi jih je razkazoval, niso šle narazen. Zaradi potu so se prilepile druga na druga.

Državni uslužbenec je kuncu iz Hrvaške razkazoval znamke Ljubljanske pokrajine, ki jih je imel v kuvertah po serijah, posebej v eni kuverti frankovne znamke v drugi kuverti letalske, v tretji kuverti portovne, posebej znamke s pretiskii »Zimska pomoč«, »Siro-tame«, »Brezdomcem« in s pretiskom v koršt Rdečega križa. Ker je vse te kuverte hranil v žepu, so bile kuverte zmečkane in seveda tudi znamke, ki so bile v njih. Nekatere znamke so bile celo premojene.

Neka gospodična je dala znanec v komisij-sko prodajo znamke. Prej jih je preštela, bilo jih je točno 53, torej celotna serija. Čez pol ure ji je znanec vrnil teh 53 znamk, češ da to ni kompletna serija, saj sta v njej dve frankovni znamki po 0,25 lire in dve portovni po 0,10 lire, manjkata pa zato frankovni znamki po 25 in 50 lire. Kdo je neki tej gospodični izmaknil iz serije te dve največ vredni znamki in ju nadomestil z dvema drugima, samo da je bilo število 53 popolno? Ta gospodična je bila vsakakor premalo previdna.

Gospa z rdečo pobarvanimi dolgimi nohti in s pomadami negovanimi rkami ogleduje pri mizi serijo znamk in jih prijema brez pin-cete. Ogledal sem si jih tudi jaz in res — znamke so bile ponekod že malo umazane od potnih rok in nekatere ob robih ledirane od njenih dolgih nohtov.

Podobnih primerov bi lahko navedel še več. Vidi se pač, da imajo mnogi šele prvič opraviti z znamkami za filatelistične namene. Zato ne bo odveč, če napišem nekaj vrstic pouka-kako je ravnati z znamkami, da za filatelista ne zgube vrednosti.

Znamk ne smeš prijemati s prostimi rka-mi, temveč je treba pri tem uporabljati pin-ceto, ker se sicer morejo pokvariti robovi in zobci in se more poškodovati gumiranje. Vsaka poškodba povzroči, da pade vrednost do-tične znamke, včasih celo tako, da postane znamka brez vrednosti. Če daješ znamke komu drugemu v roke, zahtevaj, da se dotični prej prepriča, da so znamke vse, složene po serijah in po vrstnem redu normalne vred-nosti in naj ti ne zadestuje samo ugotovitev, da je vsega 53 znamk.

Pravi filatelisti so tako natančni, da vsako znamko pregledajo pod povečevalnim steklom, da ugotove če morebiti nima kakšne poškod-be, in šele nato jo uvrstijo v svojo zbirko.

Čuvajte zaradi tega svoje znamke!

Uspeh Zimske pomoči bo merilo ne le za naš socialni čut, temveč tudi za našo narodno zavest. Vsak naj zato prispeva, kolikor si more utrgati!

sem se boril jaz za svoje življenje — Bele ali črne? Lahko si izbereš lik, ki ga držim v zaprti levici, ali pa onega, ki sem ga skril za hrbet. Moja desnica žal ni prosta, ker moram držati samokres.

Corday se je zastrmel v šahovnico. Misli so mu divjale v krogu in n'so našle izhoda. Potem je odgovoril samogibno: »Roka!«

»Črne! Jaz začnem!« Malota je položil svo-jo uro na mizo in potegnil kmeta. »Za vsako potezo en minuto,« je dejal mimo. »Čas pri-tiška, več nam ne morem dati.«

Državni pravdnik je skomizgal z rameni in potegnil istotoko kmeta. »Podprejam se za-ko-nu, ki mi ga vsiljujete!« je pricomnil ironično.

»Potem sva za danes pač zamenjala vloge, je menil njegov nasprotnik.

Beli na potezi — črni na potezi — beli — črni... ta Malota je vražji igralec! Čuden ob-čutek, da se moraš z mrzlo bistroumnostjo boriti za svojo glavo! Mogoče je, da doživlja prenkateri obtoženec med morilskimi razpra-vami podobne občutke kakor on sedaj!

Corday je strmel v šahovske like. Sekundni kazalec se je premikal skokoma. Potegnil je tekača pred ogroženega kralja in izgubil trd-njavo. Nesmiselna poteza! Četrta figura, ki je obležala na drugi strani mize.

Prav za prav je takšno samsko življenje brez služabnika v hiši zelo neprevidno, je ro-jilo Cordayu po glavi. Moč v mojem položaju bi moral biti vedno pripravljen na neprijetna presenečenja. Ali bo kdaj pravčasno prispel? Pa kdo? Policija? Ta si pač ne bo mislila da je zločinec prav pri njem. V daljavi je stop-la ura mirno odbila enajsto.

»Šah!« Corday se je zdrlil in se zasrepil s steklastim očesom v desko.

Mat! Mojsrsk: in popolnoma presenečljiv konec. Mat!

Malota se je dvignil. Tog je stal pred njim, samokres mu je bil naperjen v Cordaya.

»Mislim, da je igra končana,« je dejal s hladno vljudnostjo. »Sedaj imam samo še eno prošnjo. Ali lahko vključim vaš radijski apa-rat? Hrup iz zvočnika bo preglasil pok!« Pre-den je mogel Corday odgovoriti, je Malota z dvema korakoma dosegel veliki sprejemnik v kotu in ga vključil. Glasba se je razlegala skozi prostor.

Corday je planil pokonci. »Streljajte vendar, toda tega ne prenesem — tega ne!«

Glasba je z rezkim akordom utihnila, gro-zotna, prazna tišina je ostala za njim.

Malopridneč gotovo ne bo tvegal strela. pre-den... Tedaj se je zvočnik spet oglašil. Po-ročila.

»Kakor smo že poročali so zaradi umora na smrt obsojenega Petra Malota, ki b ga morali jutri zjutraj giljotinirati nenadno iz-pustili. Sedaj poročajo dodatno da se je prvi morilec, ki ga je mučila vest, sam javil po-liciji in...«

Aparat je škrtnil. Malota ga je bil izključil.

V električno nabiti tišini, ki je sledila, sta se oba moža molče in pozorno gledala.

»Nisem mogel slutiti, da ne veste ničesar, je dejal naposled Malota in po-ožil orožje pred Cordaya na mizo. »Toda malo pred igro sem se domislil da bodo večerna poročila za vas presenečenje in sem temu prilagodil tempo igre. Sedaj imate stvarne razloge proti meni: Ograjenje državnega pravdnika! Zanimiv sod-ni primer!«

Corday ni takoj odgovoril. Zdelo se je, da se bo sam s seboj. Potem je menil resno: »Nedvomno ste napravili dejanje ki vas dela kaznivca Malota. Hočem na upoštevati vaše duševno razpoloženje kot olajševalno okol-sčino. Stvar ostane med nama in sedaj,« pri teh besedah je spet sedel ter namignil Maloti, naj stoji istotako, »mi pripovedujte, kaj se je medtem prav za prav zgodilo!«

Kronika

* Iz življenja vojskovedca v. Belova. V Besenhausenu poleg Göttingena je umrl, kakor smo že poročali, 88-letni nemški general Otto von Belov. Pokojnik je bil eden najpomembnejših nemških generalov v svetovni vojni. Kot tak se je udeležil znane bitke pri Tannenbergu, pozneje pa bitke pri Mazurskih jezerih. L. 1916. se je bojeval kot vrhovni poveljnik 11. nemške armade v Makedoniji. Se večjo slavo kakor v teh bitkah pa si je pridobil jeseni 1917. pri vdoru nemške vojske v Benetico. Takrat je bil na čelu 14. armade, ki je bila sestavljena deloma iz nemških, deloma pa iz avstrijskih vojaških oddelkov. V prostoru pri Kobardu je omajal italijansko fronto in na ta način spravljal v gibanje vso italijansko vojsko ob Soči. Vojaški general v. Belova so potpisili Italijane čez reko Piave. Nato je odšel v. Belov na bojišče v Francijo, kjer je spomlad 1918. pridobil do Amiens. Naslednje leto je dal slovo vojaškemu poklicu in šel v pokoj.

* Mussolinijeva izjava o položaju Italije. Japonski poslanik pri fašistični republikanski vladi Hidaka je dovolil poročevalcu milanskega lista »Gazzetta di Popolo« razgovor, v katerem mu je pojasnil svoje vtise. Ki jih je dobil v razgovoru s Mussolinijem. Hidaka pravi, da presoja Mussolini položaj Italije v bodočnosti zelo stvarno in prežno, vendar pa optimistično. Poglavita naloga fašistične republikanske vlade obstoji v organizaciji vojske, ki mora čimprej priti do tega, da se bo lahko zopet rano ob rami borila z nemškimi vojniki. Republika Italija si lahko zagotovi položaj velesile samo s krepko vojaško organizacijo, zato žrtvuje Mussolini vse svoje napore trenutno tej nalogi.

* Znanke s sliko Viktorja Emanuela razveljavljene. »Deutsche Adria Zeitung« poroča, da so vse znanke s sliko Viktorja Emanuela razveljavljene.

* Naslov »eksekucenca« je odpravljen. Iz Milana poročajo, da je predsedstvo ministrskega sveta republikanske fašistične vlade sklenilo odpraviti naslov »eksekucenca«.

* Sestane bolgarskega Sobraja. 21. marca se sestane bolgarsko Sobraje, ki bo obravnavalo zakonske osnutke gospodarskega značaja.

* Slikar Spadolini ubit. Pri letalskem napadu dne 11. t. m. na Florenco je bil ubit znani italijanski slikar prof. Guido Spadolini.

* Zahvala. Podpisani se zahvaljujem g. dr. Kesslerju Milanu, zdravniku na Vrhniki, ker mi je s svojo požrtvovalnostjo in vestnostjo v moji bolezni rešil življenje. Jerina M., Gorica.

Iz Ljubljane

u— Novi grobovi. Preminil je bivši natak in posestnik g. Stanislav Grčar. Zapušča soprogo Emilijo, sina Stanka, hčerke Verico, Margereto in Justino ter drugo sorodstvo. Pogreb blagoga pokojnika bo v ponedeljek ob 14. iz kapele sv. Andreja na Zalah na pokopališče k sv. Križu. — Umrl je železnikar v pok. g. Anton Maurer. Za njim žalujejo žena Franciška, otroci ter drugo sorodstvo. K večjemu počitku bodo rajnega spremili v iedelo ob pol. 16. iz kapele sv. Antona na Zalah na pokopališče k sv. Križu. — Nenadoma je v Novem mestu preminil dne 13. t. m. zobni dentist g. Filip Ogrič. Zapušča soprogo Filipino, sina Lea in drugo sorodstvo. Pogreb pokojnega je bil v četrtek na mestno pokopališče. — Po kratki in mučni bolezni je v 74. letu starosti umrl v Novem mestu sodni svetnik in predsednik kazenskega senata v pokoji g. Anton Kučer. K večjemu počitku so rajnega položili v tork popoldne na mestnem pokopališču. — V Zagrebu je po hudi bolezni za vedno zapustila svoje vdova trgovca ga. Marija Marchič, rojena Hindel. Za njo žalujejo otroci Ani, Mici, Rezi, Pepi, Heli, Veri, Viktor, Stanko in dr. Silvo ter drugo sorodstvo. Pogreb pokojnice je bil predelki četrtek v Zagrebu. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, užaločenim svojim pa izrekamo naše iskreno sožalje.

u— Prepoved iskanja zavetja med letalskim alarmom po parkih in gozdovih. Ugotovljeno je da mnogo občinstva ob letalskem alarmu hiti v tivolski park in dalje v rožniški gozd, kjer nezaščiteno in nemoteno hodi okrog, namesto da bi iskalo zavetja v domačem ali javnem zaklonišču. Večkrat je bilo že opozorjeno, da po parkih in gozdovih ni nikake varnosti pred bombnimi napadi, zlasti pa ne pred razsežnostjo učinkov zračnega pritiska, drobec, eksplozivni bomb in pred izstrelki obrambnih baterij. Ker pa ta opozorila niso zadostovala, bo uprava policije v bodoče proti slehernemu, ki bi med letalskim alarmom nezaščiteno hodil

u— Vrsta slovenskih skladateljev, ki so v zadnjih letih obogatili slovensko glasbeno literaturo s svojimi skladbami, ki so pisane za klavir, bo na sporedu prihodnje javne produkcije golemce šole Glasbene Matice, klavirskega oddelka prof. Silve Hrašove. Na tej produkciji se bodo izvajala dela skladateljev: Hrovatina, Mihelčič, Osterca, Pavčič, Premrla, Karla Sancina, Mirce Saneinove, Santla, Sivica, Škerjanca in Tomca. Posamezni skladatelji so zastopani na sporedu z večimi svojimi deli. Na sporedu samem so navedene tudi vse zbirke, iz katerih so dela vzeta, kakor tudi oznabe, če je delo izšlo v založbi ali če se nahaja v rokopisu. Tudi ta večer se bo nudila ljubiteljem klavirske glasbe prilika, da spoznajo izvrzna domača dela. Podrobnosti spored bo ob ponedeljku dalje na razpolago v Matični knjigarni, produkcija bo v sredo 22. t. m. ob 18. v mali filharmonični dvorani.

u— Za semenski krmpir naj se javijo člani SVD pri svojih sadijskih in vrtnarskih podružnicah v Ljubljani ali v pisarni Sadijskega in vrtnarskega društva, najkasneje do 22. marca t. l. — Podružnica Ljubljana I vabi vse one svoje članke, ki želijo dobiti semenski krmpir, da se takoj, najkasneje in neprekinjeno pa do četrtega dne 23. t. m. javijo pisмено ali osebno pri predsedniku na Erjavčevi cesti št. 4a, II. nadst. desno med 14. in 15. uro. Po oblastni odredbi je treba navesti, koliko meri zemljišče, na katero se bo posadil krmpir in koliko kg ga vsak želi dobiti. Člani, ki so se morda že prijavili pri Mestnem poglavarstvu, so izključeni in se pri društvu ne smejo prijaviti.

u— Zelenjadna semena. Mestni gospodarski urad obvešča vse obdelovalce mestnih vrtnic, da do 20. do 24. t. m. delijo zelenjadno seme. Vsak zainteresirani naj prinese potrdilo o parceli, ki jo obdeluje. Semena se bodo delila med uradnimi urami v kmetijskem oddelku mestnega gospodarskega urada, Beethovnova ulica 7, soba št. 15, prtljasti, desno, in sicer po 11 L. vrečka z 9 vrstični semen.

u— Družinska sreča je v največji meri odvisna od pametnega gospodinjstva z današnjimi sredstvi. Tega se mora zavedati vsaka gospodinja in mora v sebi premagati odpor proti gospodinjstvenemu knjigovodstvu. Vzoren pripomoček k gospodinjstvenemu knjigovodstvu, je izdala Knjigarna Tiskovne zadruge v »Gospodinjstvenem koledarju«.

u— Dijaške in privatiste opozarjamo na vsakodnevne inštrukcije iz vseh ali posameznih predmetov. Vestna priprava Strojne discipline. Učnina nizka. Vodstvo učnih tečajev. Miklošičeva cesta 22-I. Delavska zbirnica.

u— Dijaške in privatiste opozarjamo na vsakodnevne inštrukcije iz vseh ali posameznih predmetov. Vestna priprava Strojne discipline. Učnina nizka. Vodstvo učnih tečajev. Miklošičeva cesta 22-I. Delavska zbirnica.

V umetniški je duhovna tolažba

V vojni se morajo vezji prijateljstva poglabiti; ljudje morajo drug drugemu dati čim več duhovne tolažbe. In kje najdemo človekovo dušo v najpristnejši izpovedi? V umetnosti, v lepi pesmi, v romanu, v sliki. Vse tri lepote Vam bomo podarili v knjigah najboljših slovenskih umetnikov. Zato se vsi brez izjeme udeležite knjižne tombole Zimske pomoči!

u— Občni zbor »Uniona«, hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani, bo v četrtek dne 30. marca 1944 ob 17. uri. Delnice je treba položiti do 21. marca 1944.

u— Nova pripovedna knjiga na našem knjižnem trgu je napeta povest »Brzovžec in Puščica«. Dobite jo v vseh knjigarnah in pri upravi »Jutra«, Narodna tiskarna.

u— Zahtevajte AMIDON tablete proti glavobolu, nevralgiji, hripi, influenci in revmatizmu. Dobite jih v vsaki lekarni.

u— Gimnastična šola Milene Govekarjeve obvešča starše, da bo uvrstila v redni pouk tudi utrjevalno gimnastiko za dečke do štirinajstega leta. Poleg že obstoječih tečajev za dame, dekleta in otroke, otvori še en tečaj za gospe. Dame in dečki, ki se žele vpisati v ta dva kurza, naj se radi razporeditve prijavijo čim prej v Muzejski ul. 3, prtl.

u— »DOLOREX« tablete se priporočajo pri gripi in boleznih prehlada, ker znižajo temperaturo, olajšajo pa tudi bolečine pri glavobolu, migreni in revmatizmu. »Dolorex« izdeluje lekarna Mr. Banovec.

u— »Sola v predmestju« ilustrirana, z dodatkom »Mali svet«, je izšla. Dobi se v vseh knjigarnah za 50 lir vezana, 40 lir broširana in tudi pri avtorju v Bohoričevi ulici št. 12.

u— Učite se strojepljanja! Praktično znanje, potrebno vsakomur sedaj in v bodoče. Novi eno-, dvo- in trimesečni strojepljinski tečaji pričnajo 21. in 22. marca. Moderna strojepljanja, desetprstna metoda. Učnina zmerna. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

u— Kiparski tečaj. Kiparji začetrniki, pripravite se! S prvim majem bom odprl trimesečni tečaj figuralnega modeliranja, predvsem za one, ki se nameravajo kiparstvu posvetiti in ki so doslej s svojimi deli že pokazali svojo nadarjenost. Na tečaju se bo obravnavalo vprašanje okrogle plastike ter vprašanje reliefov treh stopenj. Vpisovanje ob 20. t. m. do 31. t. m. pri akad. kiparju Fr. Gorsetu na Gosposvetki cesti 13, kjer bo dobil vsak tudi pravilnik. Pri opisanju bodo pripravniki predložili svoja dosedanja dela.

u— Jožice in Jožete vabi na Jožefovo nedeljo gostila Lovšin.

u— Srednješolskim in posebej visokošolskim se priporočajo, da izkoristijo prosti čas za priučitev strojepljanja. Praktično znanje, vsakomur vedno koristno. Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji pričnajo 21. in 22. marca. Učne ure po želji obiskovalcev. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

Pokažite s podpisom na protikomunistični spomenici, da obsojate komunizem!

u— Zlata knjiga dekleta in žene (broš. 30, vez. 40 Lir) je godovno darilo trajne vrednosti. Stopite v najbližjo knjigarno!

u— Brez vestnega zapisovanja vseh izdatkov in mesečnega proračuna ne more izhajati nobena varčna gospodinja. Prav tako ne brez gospodinjanskega koledarja, ki ga dobi v Knjigarni tiskovne zadruge. Koledar je neobhoden pripomoček za gospodinjinsko knjigovodstvo.

u— Dijaške in srednjih šol opozarjamo na inštrukcije vseh predmetov. Oddelki za nižješolce in višješolce. Ločene skupine po razredih. Izbrani predmeti po želji. Specijalni tečaji matematike, klasičnih in modernih jezikov. Prvovrsten pouk, najboljša prilika in jamstvo za uspešno dovršitev razreda. Specijalne strokovne inštrukcije za srednje šole, Kongresni trg 2-II.

u— Nesreče. Avto je povozil na cesti 33letnega skladiščnika Jakoba Klavsa z Rudnika, pri čemer si je moč poškodovati levo nogo. V levico se je vžgal 37letni učitelj Jože Turk iz Ljubljane. 52letno delavko Angelo Šorljičovo je na cesti podrl nek voznik, pri čemer se je potolkla po obrazu in rokah. Popadljiv pes je ugriznil v desno nogo 6letno hčerko uradnika Majda Lenasičjevo iz Ljubljane. Z vročo vodo se je polila po životu 3letna hčerka posestnika Ivanke Glavanova iz Ljubljane in se močno opekla. Med prepirom je 17letnega krojaškega vajenca Alojza Zrnskega nek stanovski tovariš s škarami sunil v desno lice pod ošesom. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski bolnišnici.

Z Gorenjskega

Vojaški bodi zbirali za Zimsko pomoč. V soboto 18. in v nedeljo 19. marca bodo po celovških ulicah nemški vojniki in njihovi prijatelji nabirali prispevke za Zimsko pomoč. Ob tej priliki domače vojašnice Celovca lahko obiskali domače vojašnice ter si na dvoriščih ogledali uplenjena letala, topove in druge zanimive predmete. V vojašnici celovških lovcev bodo imeli celo zabavo v vrtiljaku. V neki drugi vojašnici bodo obiskovalcem postregli s kupico vina ter skodelico kave v sitofinščini vojašnici bodo humoristi zabavali občinstvo, za želočene dobrote pa bo skrbel bufet s točilnico za pivo in z glasbeno spremljavo. V nedeljo med 16. in 19. uro bodo Celovčani lahko jedli iz enega lonca kakor vojniki. Da bodo deležni te dobrote, si morajo že vnaprej preskrbeti listek, nato pa bodo postreženi iz vojaških kolov.

Smrt na bojišču. Dne 26. januarja je padel na vzhodnem bojišču vojak v nekem planinskem polku Viktor Ribnikar iz Stečnice. — Dne 6. marca je našel smrt na jugovzhodnem bojišču 19letni maturant, deseterik Franc Grilč iz Celovca.

Huda nesreča z granato. 13letna učenka Erna Piskovca iz celovške okolice je našla ročno granato ter se neprevidno igrala z njo tako dolgo, dokler ni granata eksplodirala ter jo hudo ranila na levi nogi.

in desni roki, ponesrečenko so prepeljali v celovško bolnišnico.

S štajerskega

Proslava dneva junakov v Trbovljah. Tudi v Trbovljah so imeli v nedeljo, dne 12. marca, spominsko proslavo dneva junakov. Posebno polnoštevilo se je zbrala mladina z zastavami, v Trbovljah je skupinska voditeljska govorila o pomenu spominkega dneva pred 700 otroki.

Odlikovanja. Poročnik Edmund Potocnik iz Lipnice je prejel odlikovanje železnega križa 1. razreda. Z železnim križem 2. razreda je bil odlikovan deseterik Karel Kozina iz Trbovlje.

80letnica znanega gostilničarja. V sent Jurju ob južni železnici je obhajal ondodni posestnik in bivši krmnar Jože Podgoršek 80letniko rojstva. Ob tej priliki je prejel moč polno čestitk.

Nesreče in nezgode. 60letni kolar Martin Beroš iz Tezna pri Mariboru je šel po cesti, kjer ga je podrl avtomobil ter mu poškodoval prsni koš. Prav tako je postal žrtev motor ziranega vozila 30letni Ferdinand Ogner iz Maribora. Z njim vrag je prišla pod kolesa 51letna polirjeva žena Jožefina Ferluga s Tezna. Ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Iz Trsta

Novi odredba o bivanju na Jadranu. Komar operacijskega področja »Jadransko Primorje« je izdal odredbo, ki se tiče bivanja na omenjenem področju. V smislu te odredbe morajo imeti vse osebe, ki prihajajo na to področje iz drugih italijanskih pokrajin in ki se nameravajo zadržati delj nego 7 dni posebno dovoljenje prefekta one pokrajine, kjer nameravajo ostati. Vse one osebe, ki so se priselile na jadransko primorje že od 1. julija 1943, morajo zaprositi v enem tednu po objavi te odredbe za dovoljenje bivanja. Tega dovoljenja ne potrebujejo pripadniki nemške vojske, nemške policije, nemškega vojnega spremstva, nastavljenici nemških službenih mest in drugi nemški državljani, ki se mudijo službeno na omenjenem področju, kar velja tudi za vse osebe, ki potujejo po nalogu in z dovoljenjem nemških službenih mest. Prepovedano je dajati prenočišče osebam, ki bi bivalde delj ko sedem dni na tem področju, pa nimajo predpisane dovolilnice. Prestopki se kaznujejo z globo do 20.000 lir in zaporno kaznijo do 3 let.

Osebnost tržaškega komisarja za nadziranje cen. Dr. Rudolf Isler, novi komisar za nadziranje cen na področju tržaške, goriske, istrske, videmske in kvaderske pokrajine je od 1. 1930. dalje izvrševal službo uradnika pri Združenju fašističnih trgovcev, potem je postal poslovodja društva za razdeljevanje in cene življenjskih potrebščin. Svoji vojaški rok je odslužil v Trzinu kot navaden vojak. Isler je tudi dober sportnik in se je udeležil zadnjih olimpijskih iger v Berlinu.

Smrt na koši. Te dni so umrli v Trstu 71letni Jurij Troha, 67letni Josip Sedmak, 26letna Danica Vuk, 59letni Ivan Kolarič, 49letna Filomena Renner, 37letni Marij Kovačič, 85letna Antonija Rebuta, 60letni Fran Gaj, 38letni Viktor Kralj in 71letna Franciška Srebot vd. Valenčič.

Ukrepi proti špekulacijam s kovanim denarjem. Tržaški prefekt je izdal naredbo, po kateri sta nakup in prodaja kovane denarja v tržaški pokrajini prepovedana za špekulacijske in trgovske ter verziške namene. Kdor bo preprečeval normalni obtok kovane denarja, mu bo ves denar zaplenjen, razen tega bo še kaznovan.

Kri 15.000 nedolžnih Slovencev nas kliče, da se Slovenci strnemo v eno in da to svojo voljo izpričamo s podpisom na protikomunistični spomenici!

Tri žrtve železniške nesreče. Pri železniški postaji Pinguente je nastala železniška nesreča, ker sta trčila dva vlaka. Pri tem so bili ranjeni trije železnikarji in eicer 43letni Julij Piva iz ulice Ginestre 3, 28letni Alfred Pizi iz ulice Carli 4 ter 31letni Peter Donati iz Murattijeve ulice 10. Vsi trije se zdavijo v tržaški bolnišnici.

Obsojena. 20. januarja t. l. se je vračala gospa Stela De Massari domov v svoje stanovanje v ulici Majolika 12. Ko je bila na stopnišču, je srečala mlajšo žensko, ki ji je iztrgala ročno torbico in pobegnila. V torbici je bilo 1.000 lir in 14 živilskih nakaznic, razen tega tudi oblačilna nakaznica in druge stvari. Policiji se je posredilo za dave razčistiti že nekaj dni za tem, ko se je dotična mlajša ženska sama javila in vse ukradene stvari vrnila na policijskem uradu. Morala se je zagovarjati pred pristojnim sodiščem in je bila obsojena na 4 mesece ječe in 1.600 lir globe. Obsojenka je 24letna Valerija Čermelj iz Levje ulice št. 4.

Iz Gorice

19 nagrad za najlepše poljedelske uspehe. Pokrajinski kmetijski odbor v Gorici je razpisal 19 nagrad, ki bodo v smislu natečaja prisojene onim kmetovalcem, ki so imeli v kmetijski proizvodnji l. 1943-44 najlepše uspehe. Prva nagrada je 500 lir, sledita dve nagradi po 400 lir, tri nagrade po 300 lir, 4 nagrade po 250 lir in 9 petih nagrad po 200 lir.

Pouka prost dan v gorških gozlah. Na god obeh gorških patronov sv. Hilarija in sv. Tacijana je bil v vseh gorških šolah pouka prost dan. V gorški stolnici so bile tradicionalne žegnanske cerkvene slovesnosti.

Umrli je znan prodajalec časopisov. Te dni je umrl v gorški bolnišnici znani prodajalec časopisov iz Garibaldijeve ulice 1, Luigi Cossio, star 57 let. Prodajal je tudi slovenske dnevnike in tednike. Svojtas je bil lastnik znane kavarnice »Pri ribarnici«.

Nov šef gorške carinarnice. Inšpektor dr. Josip Sana, šef glavne carinarnice v Gorici, je bil premeščen v Videm. Na njegovo mesto je prišel Josip Verni, ki je dve leti in pol služboval na obeh carinarnicah postaji v Zalugju pri Ljubljani.

Uspešna borba proti črni borzi. Organi živilske policije so zaplenili 55 kg bele moke kmetici Eni Kumarjevi iz Šmartna pri Kojskem, nadalje 10 kg bele moke čevljarju Josipu Kokolu iz Mirna, 100 kg bele moke 57letnemu Mihaelu Maniacu 78 kg bele moke, 9 kg testenin in 8 kg riža kmetici Mariji Sinigoi iz Dornberga, 80 kg bele

moke A. Križaju iz Akdovščine, 26 kg bele moke Mariji Lazar s Kala pri Kanalu, 30 kg soli delavcu Alojziju Bizjaku iz Trsta, 5 kg masla Mariji Gruntar iz Kobariča, 5 kg sira pa Anji Srgarjevi iz Trsta. Zaradi kršenja predpisov o živilih so bili kaznovani na mesec dni zopora in plačilo stroškov 35letna Julija Humar iz Gorice, 41letna gospodinja Ana Pavletiča iz Solkana, 18letni Alojz Gorjan iz Solkana, 19letni Valentin Benca iz Solkana in 21letni Anton Gorjan, tudi iz Solkana.

Ponesrečenci. V gorški bolnišnici se zdravijo 50letna gospodinja Colomba Sančin iz Solkanske ulice, ki se je ranila pri žaganju drv, 6letni učenec Henrik Roš, ki se je ranil z nekaj zarjavelim žebeljem, 11letni Salvator Brugliera, ki ima poškodbe zaradi eksplozije ročne bombe, kmetovalec Anton Fer iz okolice Kojskega, na katerega je padel večji sod in ki ima poškodbe po glavi in nosu, ter 25letna Lidija Grion, ki si je pri padcu s kolesa zlomila levoico.

Nezgod z ročno bombjo pri Podbrdu. 78letna kmetica Ana Pajnda iz okolice Podbrda je šla v gozd nabirati drva. Našla je ročno bombjo, ki se ji je razpočila v desni roki. Ima hudo ranjeno desnico in tudi druge poškodbe. Slična nesreča je doletela 34letno gospodnjo Hildo Leone iz Zagrada v Furlaniji. Ob ponesrečenki se zdravita v gorški bolnišnici.

Dve kozji za dva kosa. M. Rupičeva je poslala svojega 14letnega sina z dvema kozama, ki naj bi jih šel past v bližini Gradisca v Vipavski dolini. Teda deček se je vrnil zvečer domov brez obeh koz, ki ju je odpeljal neznanec v času, ko je deček stopil v gozd, da bi ulovil kosa, ki ju je tam opazil.

Tat v hiši. 21letna gospodinja Marija Erzečič iz Moreljne ulice 43 je šla na teraso iztepat. Kmalu se je spomnila, da je pustila odprta stanovanjska vrata. Toda bilo je prepozno. Med tem se je splazil v stanovanje tat in odnesel iz plašča listnico z oblačilno nakaznico in nekaj gotovine. Stekla je po stopnicah in zajela 14letnega Serafina Kiklja, ki je dejal, da je omenjene stvari odnesel njegov sovrstnik F. Bosio iz Carducčeve ulice 21. Na kvarturi je Bosio skesano priznal tatvino.

Iz Hrvatske

Imenovanje v hrvatskem zunanjem ministrstvu. Poslanski svetnik hrvatske vlade dr. Anton Bonifacič je bil imenovan za oddelnega predstojnika v tiskovnem oddelku zunanjega ministrstva.

Nov generalni konzul Neodvisne Države Hrvatske v Trstu. Za novega hrvatskega konzula v Trstu je bil imenovan izredni poslanik in zunanjim ministrstvu dr. Bančić.

Promocija. Na zagrebški univerzi je bila te dni promovirana za doktorja medicine gđ. Ksenija Breščakova, hčerka bivšega uradnika sreskega načelnika g. Josipa Breščaka, ki živi sedaj v Sarajevu. Čestitamo!

Obvestila sportnikom!

SK Ljubljana. Danes ob 9. naj bodo na igrišču vsi nogometaši zaradi treninga na dva gola.

Beleznica

KOLEDAR

Nedelja, 19. marca: Jožef.
Ponedeljek, 20. marca: Aleksandra.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zadeva dr. Crippen.
Kino Sloga: Noč brez slovesa.
Kino Union: Ne govori mi o ljubezni.
Kino Mostje: Sola ljubezni.
Kinematografi v ponedeljek nesprenjeno.

DEŽURNE LEKARNE

Nedelja: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murr Mayer, Sv. Petra cesta 78.

Ponedeljek: Mr. Sušnik, Marjini trg 5, Deu-Klanjšček Dia, Gosposvetska cesta 4, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo ima ob sobote od 20. do ponedeljka do 8. jutraj mestni višji zdravnik dr. Fran Ciber, Stefanova ulica 7, telefon 36-41.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 19. do 5. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA:

Nedelja, 19. marca, ob 15.: Ovetje v Jeseni. Izven. Cene od 24 lir navzdol.
Ob 18.: Matura. Izven. Cene od 24 lir navzdol. (Razprodano.)
Ponedeljek, 20. marca: Zaprt.

OPERA:

Nedelja, 19. marca, ob 14.30: Princessa in zmaj. Mladinska opera. Izven. Cene od 40 lir navzdol. (Razprodano.)
Ob 18. Melodie srea. Izven. Cene od 40 lir navzdol. (Razprodano.)
Ponedeljek, 20. marca: Zaprt.

V Drami se je našla 14. t. m. pri predstavi »Slaba vest« v loži manjša vsota denarja. Dobi se pri gledališkemu mojstru Lebnu v Drami.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

NEDELJA, 19. MARCA

7.00-7.10: Poročila v nemščini. 7.10 do 9.00: Veseli zvoki za neleteljsko jutro; vmes od 8.30-8.40: poročila v slovenščini. 9.00 do 9.30: Orgelska glasba in nedeljski razmišljanje (igra prof. Venceslav Snoj, govori p. Krizostom Sekovčič). 9.30-10.00: Simfonična glasba. 10.00-10.15: Poročila v nemščini. 10.15-11.00: Slovenska zakladnica. 11.30-12.00: Slovenska ljudska oddaja. 12.00-12.30: Opoldanski koncert. 12.30-12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45-14.00: Nemški ljudski koncert. 14.00-14.10: Poročila v nemščini. 14.10-15.00: »Pozdravi iz domovine«; Radijski orkester in Komorni zbor, dirigent Drago Mario Šijanec. 16.00-17.00: Tovarš, posluhi! 17.00-17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15-17.45: Plesni orkester pod vodstvom dirigenta Marjana Vodopivca. 17.45-18.00: 15 minut za deželane; Inž. Mazi Stanko: Pogovarjanje. 18.00-19.00: Filharmonični koncert. 19.00 do 19.30: Ura pesmi. 19.30-19.45: Poročila v slovenščini, napoved sporeda. 19.45 do 20.00: Kaj prinaša prihodnji teden. 20.00-20.15: Poročila v nemščini. 20.15-22.00: Veliki koncert za krajaš. 22.00-22.10: Poročila v nemščini. 22.10-23.00: Godba, godba, godba!

DAMSKI TREČKOT
za vsako postavo, kupi-
ma. Ponudbe s cenami na
oglasni oddelku »JUTRO«
pod »Malo rabljene«.
6136-7

LETNI PLASČ
trečkot, za enjen za
brezhibni Huberov plasč
— ali takega kupim. —
Prečna ulica 8. 6256-7
STELNICE
chiantarice in šampanj-
ske butelke kupuje in
plača dobro gostilna
Lovina, Gorišče 13.
6252-7

Sobo odda
SOBO
z dvema posteljami oddam
v novi hiši za Bežigradom.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
5936-23

LEPO SOBO
s posebnim vzhodom, od-
dam boljšemu gospodu v
Cernetovi ulici 14, Šiška.
6217-23

SOSTANOVALKA
po možnosti s lastnim pe-
riolom, sprejemom, Naslov v
ogl. odd. Jutra. 6242-23
SONČNO SOBO
oddam samo starejšemu, si-
tuiranemu gospodu, Naslov
v ogl. odd. Jutra. 6299-23

OPREMLJENO SOBO
oddam gospodini. Gerbi-
čeva 9. 6153-23
2 BOLJSI SOBI
z 1 in 2 posteljami, skup-
no ali posamezno, odda mi-
ni, solidni stranki z dnem
1. aprila boljša samostojna
gospa. Moderna kopalnica,
rvent, souporaba kuhinje,
Resljeva cesta 18/II, dno.
6281-23

SOSTANOVALKO
sprejem v lepo sončno
sobo. Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 6299-23
OPREMLJENO SOBO
s kopalnico oddam eni
ali dvema gospodini. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Malo rabljene«.
6080-23

VELIKO SOBO
opremljeno, s souporabo
kuhinje in kopalnice, od-
dam, Ponudbe na oglas-
ni odd. Jutra pod »Mire«.

Sobe iste
OPREMLJENO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom. Po možnosti iz
stopnišča, isče d. z. vna
uradnica na Mirju, Vr-
taci, pri Tivolju — za
takoj ali s 1. aprilom.
Ponudbe na oglasni odd. Jutra
pod »Solidna dr-
žavnica«.
6062-23

PRAZNO SOBO
za pisarno, v središču
mesta, isčem. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Agentura«. 6113-23
PRAZNO SOBO
v središču mesta, isče ves
dan oddatna gospa. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Korisna«. 6141-23

PRAZNO SOBO
s številnim ali plinskim
režimom, isče mlada dama,
ki je točna plačnica, po
možnosti takoj. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Mila osebna«. 6216-23
PRAZNO SOBO
s souporabo kopalnice
isčem. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Mirena«.
6212-23

PRAZNO SOBO
s številnim ali preprosto
opremljeno, isčem za tu-
ke. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Preprosta in
baza«. 6245-23

LEPO SOBO
opremljeno, sončno, mi-
no, s posebnim vzhodom,
oddam gospodu. Meste,
Koroševa 1. 6232-23
PRAZNO SUHO SOBO
za shranbo pohištva isčem.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Čista«. 6399-23

AKONCA
brez otrok isčeta opremlje-
no sobo s posebnim vho-
dom, v bližini bolnišnice.
Na event. željo posreduje
v zameno po dogovoru
učence in študente. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Učitelje«. 6287-23

KABINET
isče gospa s stalnim do-
hodkom. Gre tudi kot so-
stanovalka. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ka-
binete«. 6143-23

1-2 SOBI
za pisarno, brez osebne
opreme, s posebnim vho-
dom, v centru, isčem. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Pisarnice«. 6162-23
ZRACNO SOBO
v središču, event. s hrano,
poseben vhod, pri boljši
družini ali samostojni dami,
isče za takoj 65 letni vdo-
vec brez otrok, višji želez-
niški uradnik. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Vr-
nec«. 6308-23

OPREMLJENO SOBO
po možnosti s posebnim
vzhodom, isčem za takoj.
Naslov za Bežigradom po-
kri v bližini. Posteljnino
inim svojo. Ponudbe pre-
sim pod »Preprosta in
stara«. 6341-23

OPREMLJENO SOBO
za 1. april ali pozneje
isče gospod, Ponudbe na
oglasni odd. Jutra pod
»1944«. 6071-23

SOBO
s eno ali dvema posteljami
isčeta dve gospodini. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Dve postelje«. 6377-23

OPREMLJENO SOBO
s novim vzhodom, isče
mamo in soliden gos-
pod, Ponudbe na oglasni
odd. Jutra pod »Bifro
»1. ali 15. april«. 6257-23

SOBO ZA SHRAMBO
pohištva, isčem. — Po-
nudbe na oglasni odd. Je-
»Jutra« pod »Soba«. 6258-23
OPREMLJENO SOBO
za eno ali dve osebi —
isčem s 1. aprilom v
okolici Trnovca. — Po-
nudbe na oglasni odd. Je-
»Jutra« pod »Zemlja-
čar«. 6260-23

Poseti
HISO
600 m² zemlje, obkani-
mi prostori, tri stanovanja,
sončno, zapadni del mesta,
blizu tramvaja, zelo pri-
pravno za pridržavo v lepo
enonadstropno ali manjše
podjetje, zamenjam za
manjšo z dvema ali tremi
sobami, vrtom (z doplačilom),
v okolici Vič-Tr-
novo, samo v bližini Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Zamenjam«. 6207-23

KUPIM HISO
s hipoteko v sredini me-
sta, Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Sredina«. 6296-20

HISA
napredaj. Poizve se: Ro-
na dolina cesta II, v trafi-
ki. 6295-20

PARCELO
blizu Celovške ceste ku-
pim, Panudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Blizu«. 6315-20

HISO ali VILO
še daleč iz mesta, komfort-
no, kupim do 850.000 lir.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Blizu trgovce«. 6314-20

Staro HISO
ob glavni cesti, z velikim
dvoriščem, primerno za
zgraditev avto-delavnice,
kupim takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Blizu-
javine«. 6313-20

VILO NA MIRJU
komfortno, velik vrt, za-
menjam za drugo kjer koli.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Blizu«. 6312-20

VILO
blizu Karlovske ceste, s
komfortnimi stanovanji in
obsejnim vrtom, zamenjam
za primerno hišo. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Bliznjavine«. 6311-20

VILO POD ROZNIKOM
zamenjam, želim dvostano-
vanje blizu tramvaja. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Sem bolehnac«. 6310-20

KOMPLEKS
za gramoznik kupim. Pla-
čam dobro. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Gram-
moz«. 6309-20

PARCELO
in na njej stoječo, delno
zidano dvostanovniško hi-
šo prodam za 60.000 lir.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
6313-20

TRAVNIK
ali parcelo, v vrednosti
do 120.000 lir kupim zno-
traj bloka. Ponudbe na
oglasni odd. Jutra pod
»Brez posejvalce«. 6271-20

KMEČKI MLIN
s preseljalkom za vse vr-
ste žita, ugodno prodam.
Travaar, Šmartinska c. 44.
6346-20

3.000 kv. m. pri Zahal
dober svet za krompir,
damp in majen proti vr-
tni dela pridelka v je-
seni. Naslov v oglasnem
odd. Jutra. 6280-20

SLASČICAR
mlad, pošten, prijeten za-
nati, z lepim lokalom v
središču, se želi v svrhu
ženitve in ureditve prijet-
nega doma zmanjša s po-
želim, simpatičnim dek-
letom, stariš do 30 let,
po možnosti s trgovsko izobraz-
bo in manjšo gotovino.
Dopisi s sliko na ogl. odd.
Jutra pod »Miri«. 6341-25

OSAMLJENA VDOVA
brez otrok, s pokojnino,
želi spoznati v svrhu že-
nitve, starejšega gospoda.
Ponudbe na oglasni odd. Je-
»Jutra« pod »Bifro
»Osemljena«. 6264-25

Stanovanja
LIR 1.000
dam omeniti, ki mi pre-
skrbi enosobno stanova-
nje s pohištvo za dve
osebi. Naslov v ogl. odd.
Jutra. 6290-21a

1-SOBNO STANOVANJE
isčem takoj ali od 1. do
15. aprila. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Enosobno stanovanje«. 6291-21a

INSERIKAJ
V »JUTRO«
6377-23a

DVOSEBNO
stanovanje, pramo, v
centru, isče direktor,
samski, veliko odoben.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Direktor«. 6054-21a

DVOSEBNO STANOVANJE
mimo, z 3 semi pritlikavi-
mi, isčem v mestu ali zunaj
(razen Most) za 1. av-
gust. Dosedanje upravno
mi zaradi smrti ne pritiče
vč. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Zve odrasli
osebe«. 5605-21a

Ravno
Vse denarne
in trgovske posle

izvirnim hitro, točno in so-
lido. Priporočila se:
RUDOLF ZORÉ,
Ljubljana,
Gledališka ulica 12
Tel. 38-10

Hiroantantna MARIJA
se je preselila na Novi
trg 1/I. Sprejema od 10
do 12 in od 14 do 17, ob
nedeljah pa od 10 do 12.
6160-27

Pozor! ZNANSTVENI
psiholog — Moder — se
nabaja v Ljubljani, Teste-
niskova ulica 1/I, levo,
poleg kavarnice Majcen. Iz-
pisave vam pove značilni
prihodnost. Razložijo vam
astrološki in hironski
vprašanja. Pišite mu ali pa
se osebno javite dvajseto od
14 do 17; ob nedeljah tu-
di od 10 do 12. M-336-37

VASE ROKAVICE
in usnjene čevlje, vse iz-
dele iz usnja barvamo in
semih čevlje čistimo po
najbolji ceni. Džemal Hai-
rula, Mestni trg 11.
J-340-M-37

LASTNIKI GLASOVIRJEV
Poslužite se moje tele-
fonske št. 39-23, ki je v
novem, ravnokar izišlem
imeniku. Uglasiševalce gla-
sovirjev, Jurasek, Zimski-
ga 7-II, Ljubljana. J-337-A

ZLATO ZAPESTILO
znanke »Langendorfe«
sem izgubila v sredo 15.
m. ob 10. uri popoldne
od Plazkommandatur v
Gledališki ul. mimo kla-
sične gimnazije do Kon-
ca Tomonove ulice. —
Najditeja prosim, da jo
proti visoki nagradi odda
na Tržaški cesti 119 —
pritičje. 6103-37

SREBRNE PREDMETE
nakit, denar, razne dra-
gocenosti, Vam vnovič
po najvišji dnevni ceni
takoj v gotovini. — Ipo-
skuden bančne, denarne in
kreditne posle, nakup in
prodajo raznih nepremič-
nin, Jamčim za strogo so-
lido poslovanje. Alojzij
Plutinski, Kofeljeva, preiz-
Dvorčakova 3/I. 4189-37

Širite
»JUTRO«
Previdi, prošnje,
prepis, razmnože-
vanja, informacije
»SERVIS BIRO«,
Šelenburgova ul. 4
tel. št. 2109

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJKA
C. I. V.

2 9 5 1
in Franciskanska 10

LASTNIKI KOMPLETOV
Znamke s pretiski dobijo trajno vrednost šele, ko so signirane ter atesti-
rane po mednarodno poznanem izvedencu.
Moje ime je znano že nad 16 let med filatelisti ter filatelističnimi trgovci
v tu- in inozemstvu.
Samo še kratko dobo signiram ter atestiram komplete po znižani ceni
Lir 80.— za komplet.
Ob pojavu falsifikatov bo stalo to signiranje najmanj Lir 300.—.

KUPUJEM POKVARJENE KOMPLETE!
Kupujem znamke Evrope ter prekomorja po najvišjih dnevnih cenah!

JULIJ BAR
SODNI IZVEDENEC
NAJSTAREJŠA SLOVENSKA TRGOVINA ZNAMK
LJUBLJANA, FRANKOPANSKA UL. 21. — Delovne ure od 14. do 20.

ko pripravilo to ali ono mesto... Posebno
radovedno je bila na njegovo pojmovanje
Mozartove sonate v G-duru, te ni bila še
nikoli slišala od njega...

Ko je prišla na cesto, so ji zvoki še ved-
no peli in pozvali v glavi. Skrbno in
premisleno je nakupovala, kar se je bila
namenila. Privoščiti si je hotela slavnost-
no pojedino, kajti z denarjem, ki si je ol-
tako slučajno in po njenih mislih celo ne-
upravičeno prišel v roke, ni marala skopa-
riti. Strahovita lakota jo je imela po krep-
kem kosu mesa, pečenega na maslu. In ne-
znansko se ji je hotelo skodelice močne,
dišeče kave... Danes je bil praznik, danes
je ustrezala vsem drobnim željam, ki si jih
je drugače tako strogo odbijala.

Popoldne v zgornjem mraku, se je zlek-
nila po ozkem, trdem kavču, ki je bil po-
noč njena postelja, sklenila roke za tlini-
kom in se predala omami srečnih sanjarij.
Tako krasno s to ji je bilo prvi duši kakor
že dolgo ne, močna kava jo je bila skoraj
upijajala. Kri ji je plala hitreje, misli so
dobivale krila...

Mnogo časa se ima, preden se mora za-
četi pripravljati. Četrte ure, pa bo nared...
na žalost. Pozneje kdaj... čez knj let...
bo Mario koncertiral, ona pa bo sedela v
prvi vrsti... na sedežu, ki si ga bo kako-
pak sama kupila. Sama kupila? Ne, hotel-
ski vratar ji ga bo oskrbel... hotelski
vratarji še vedno dobe vstopnice, čeprav je

pič eno na drugo. Višnjev volnen plašček
nad večerno obleko, ki se vleče za teboj po
tleh, tudi ni ničemu podobni! Ne, vse ali
nič! Mislim, da pojdem mirno na svoj ti-
noster za stebrom, kjer bom lahko uživa-
la, ne da bi se ukvarjala s tem, kak-
šna sem na pogled. Ali ne bi hotela ti vze-
ti vstopnico? Tolikokrat me povabiš, ne da
bi se ti mogla oddolžiti. Podarim ti jo!

»Izključeno! Prvič bo Holvaj natančno
vedel, kje sedi, in te bo pogrešil...«
»Ali ga slabo poznaš? Če vobče pogleda
v dvorano, bo postal koga drugega, ne b-
š mene! In če bi me res vprašal, kar pa ni
verjetno, mu poročam, da sem že imela
prostor drugje.«

»Če si takih misli — prav! A tedaj ti
jo odkupim! Zastonj je n'kakor ne maram.
Tako in tako bi si jo bila kupila, ko bi jo
le mogla dobiti.«

Nekaj časa se je Inge še hitro upirala.
Prav tako hitro pa je vztrajala Lora pri
svojem. In skušnjava je bila velika... člo-
vek si lahko marsikaj privoščiti za nekaj
mark, ki mu kar takole padejo v naroč-
je...

Iz dne koncerta si je Inge naredila veli-
ki praznik. Zjutraj je spala dalj kakor po
navadi, da bi bila zvečer čila in spočita
in bi lahko z vso pozornostjo sprejela vase
sleherni zvok. Vse prazne vaje je pustila v
nemar in preigrala sama zase ves spored
koncerta. Že naprej je uživala slo, ki ji jo

po pripravilo to ali ono mesto... Posebno
radovedno je bila na njegovo pojmovanje
Mozartove sonate v G-duru, te ni bila še
nikoli slišala od njega...

Ko je prišla na cesto, so ji zvoki še ved-
no peli in pozvali v glavi. Skrbno in
premisleno je nakupovala, kar se je bila
namenila. Privoščiti si je hotela slavnost-
no pojedino, kajti z denarjem, ki si je ol-
tako slučajno in po njenih mislih celo ne-
upravičeno prišel v roke, ni marala skopa-
riti. Strahovita lakota jo je imela po krep-
kem kosu mesa, pečenega na maslu. In ne-
znansko se ji je hotelo skodelice močne,
dišeče kave... Danes je bil praznik, danes
je ustrezala vsem drobnim željam, ki si jih
je drugače tako strogo odbijala.

DENTIST-TEHNIK
za prvovrstno prakso, po možnosti ab-
solvent prvega letnika Dentistične šole,
se sprejme takoj pod najboljšimi pogoji.
Naslov v oglasnem oddelku »JUTRA«.

HARMONIKE
najboljše popravila in
uglašuje po ugodni ceni
Zelenik, Vrhnika, Stara
cesta 51, gostilna Obisk.
6195-37

HARMONIKE
„SCANDALI“
Edini zastopnik s skladiščem je:
VITTORIO ROSSONI
TRIESTE — VIA IMBRIANI 8

PRIROČNIK
slovensko - italijansko-nem-
sko-angelskih besed in raz-
govorov, dobiš za 1 lit
knjižarnah. 6187-37

CRN KLOBUK
sem izgubila na poti od
magistrata po Prešernovi
ulici do policije v četrtek
večera od 21 do 22. Naj-
diteja lepo prosim, da ga
vrne proti nagradi v ogl.
odd. Jutra. 6324-37

O POSOJILIH
zvo dobite informacije:
Ljubljana, Breztohnova 15,
levo, pri JUGO-KREDIT.
6354-37

KLUČI Z ETUJEM
si bili zgubljeni. Oddati
proti nagradi v ogl. Jutra.
6338-37

ZASTONJ
dobi staro, celo in zdrobo-
ljeno opeko, klor jo ta-
koj sam oddajo. N slo v
oglasni oddelku »Jutra«
6267-37

KDO
izmed internancev bi
mogočel iz priložnosti
povedati, kje se z-baja
Alojzija Porreber, ki je bil
nazadnje v Renicoli, 5133
sektor 1, baraka 7. Aloj-
zija Foreber, Ljubljana,
Glinice, Gostilniška 37.
5800-37

ROKAVICA
modra, volnena, dobro
ohranjena, je bila izgubljena
v soboto zjutraj. Najdi-
teli se lepo naproša, da jo
oda v ogl. odd. Jutra. 6370-37

USNJEHO PUSČICO
z etuiem, dvema nalivni-
ma peresoma in še drugimi
šolskimi potrebščinami, sem
izgubila v petek. Najdi-
teja lepo prosim, da jo od-
da v ogl. odd. Jutra. 6341-37

MOSKO ALI ZENSKO
predvojno blago, za ob-
leko, dam omeniti, ki mi
preskrbi komfortno dvo-
ali triosobno stanovanje
v centru. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Ugodna priča«. 6273-37

„SCANDALI“ HARMONIKE
VELIKA IZBIRA DO 30. T. M. — IZREDEN POPUST
STANKO KARLOVŠEK
GLASBILA — RADIO APARATI
LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 8

Javna dražba
dne 22. marca 1944 ob 15. uri v prostorih javnih skladišč,
Ljubljana, Ciril - Metodova cesta.

OPEL, mali tovorni avtomobil, izključna cena . . . Lir 30.000.—
MOTORNIA TRIKOLICA, nosilnost 600 kg, iz-
ključna cena Lir 22.000.—
MOTORNKO KOLO, 500 ccm, izključna cena . . . Lir 5.500.—
MOTORNKO KOLO, 150 ccm, izključna cena . . . Lir 7.500.—
MOTORNKO KOLO, 125 ccm, izključna cena . . . Lir 7.500.—

Vsa vozila se lahko pol ure pred dražbo ogledajo in preizkusijo.
Kupnina se mora položiti v roke pri dražbi prisotnega mestnega
izvršilnega organa takoj po zdražiti enega ali drugega imenovanih
predmetov.
Poleg kupnine mora položiti zdražitelj tudi 8 % zdražene vsote
iz naslova državnih in občinskih taks in poslovnega davka.

LASTNIKI KOMPLETOV
Znamke s pretiski dobijo trajno vrednost šele, ko so signirane ter atesti-
rane po mednarodno poznanem izvedencu.
Moje ime je znano že nad 16 let med filatelisti ter filatelističnimi trgovci
v tu- in inozemstvu.
Samo še kratko dobo signiram ter atestiram komplete po znižani ceni
Lir 80.— za komplet.
Ob pojavu falsifikatov bo stalo to signiranje najmanj Lir 300.—.

KUPUJEM POKVARJENE KOMPLETE!
Kupujem znamke Evrope ter prekomorja po najvišjih dnevnih cenah!

JULIJ BAR
SODNI IZVEDENEC
NAJSTAREJŠA SLOVENSKA TRGOVINA ZNAMK
LJUBLJANA, FRANKOPANSKA UL. 21. — Delovne ure od 14. do 20.

ko pripravilo to ali ono mesto... Posebno
radovedno je bila na njegovo pojmovanje
Mozartove sonate v G-duru, te ni bila še
nikoli slišala od njega...

Ko je prišla na cesto, so ji zvoki še ved-
no peli in pozvali v glavi. Skrbno in
premisleno je nakupovala, kar se je bila
namenila. Privoščiti si je hotela slavnost-
no pojedino, kajti z denarjem, ki si je ol-
tako slučajno in po njenih mislih celo ne-
upravičeno prišel v roke, ni marala skopa-
riti. Strahovita lakota jo je imela po krep-
kem kosu mesa, pečenega na maslu. In ne-
znansko se ji je hotelo skodelice močne,
dišeče kave... Danes je bil praznik, danes
je ustrezala vsem drobnim željam, ki si jih
je drugače tako strogo odbijala.

Popoldne v zgornjem mraku, se je zlek-
nila po ozkem, trdem kavču, ki je bil po-
noč njena postelja, sklenila roke za tlini-
kom in se predala omami srečnih sanjarij.
Tako krasno s to ji je bilo prvi duši kakor
že dolgo ne, močna kava jo je bila skoraj
upijajala. Kri ji je plala hitreje, misli so
dobivale krila...

Mnogo časa se ima, preden se mora za-
četi pripravljati. Četrte ure, pa bo nared...
na žalost. Pozneje kdaj... čez knj let...
bo Mario koncertiral, ona pa bo sedela v
prvi vrsti... na sedežu, ki si ga bo kako-
pak sama kupila. Sama kupila? Ne, hotel-
ski vratar ji ga bo oskrbel... hotelski
vratarji še vedno dobe vstopnice, čeprav je

pič eno na drugo. Višnjev volnen plašček
nad večerno obleko, ki se vleče za teboj po
tleh, tudi ni ničemu podobni! Ne, vse ali
nič! Mislim, da pojdem mirno na svoj ti-
noster za stebrom, kjer bom lahko uživa-
la, ne da bi se ukvarjala s tem, kak-
šna sem na pogled. Ali ne bi hotela ti vze-
ti vstopnico? Tolikokrat me povabiš, ne da
bi se ti mogla oddolžiti. Podarim ti jo!

»Izključeno! Prvič bo Holvaj natančno
vedel, kje sedi, in te bo pogrešil...«
»Ali ga slabo poznaš? Če vobče pogleda
v dvorano, bo postal koga drugega, ne b-
š mene! In če bi me res vprašal, kar pa ni
verjetno, mu poročam, da sem že imela
prostor drugje.«

»Če si takih misli — prav! A tedaj ti
jo odkupim! Zastonj je n'kakor ne maram.
Tako in tako bi si jo bila kupila, ko bi jo
le mogla dobiti.«

DENTIST-TEHNIK
za prvovrstno prakso, po možnosti ab-
solvent prvega letnika Dentistične šole,
se sprejme takoj pod najboljšimi pogoji.
Naslov v oglasnem oddelku »JUTRA«.

HARMONIKE
najboljše popravila